

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Puccin-
jeva ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42
Računi pri post. ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 17.49

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Izpad iz Tobruka zavrnien

Velike sovražne izgube na bojiščih v severni in vzhodni
Afriki — 13 sovražnih letal uničenih — Junaštvo posadke
v Kulkvabertu

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil
je objavil 22. novembra naslednje vojno po-
ročilo št. 538:

Bitka v Marmariki, ki se je ob zori na-
daljevala, je bila silovita ves dan. Kopne
in letalske sile osi so prisilile v hude boje
nasproti stoječe sovražne sile, katerim so
prizadele nove pomembne izgube v moštvi
in motoriziranem orožju. Ponovni sovražni
poizkusi z izpadi iz Tobruka so se pone-
rečili ob delovanju italijanskih divizij, ki
oblegajo trdnjavo.

Protiletalske baterije divizije »Savona«
so sestrelile štiri sovražna letala, ki so
se vnela že v zraku. Edinice kr. letalstva
so večerj v letalskih bitkah nad Sredozem-
skim morjem sestrelile šest angleških le-
tal. Ena naša letala se ni vrnilo.

Snoči so bila pomorska in letalska opo-
rišča na Malti podvržena novim bombar-
diranjem naših letal. Izgube prebivalstva
v Mesini zaradi večernjega letalskega na-
pada so se povečale na 32 mrtvih in 50
ranjenecv. Nad Brindisijem je med večer-
njim letalskim napadom protiletalsko top-
ništvo sestrelilo en sovražni bombnik.

V vzhodni Afriki so naše kolone pod po-
veljstvom polkovnika Adriana Torellija
zmagovito poključile v dneh od 17. do 20.
novembra težko delo avtomobilske oskrbe

iz Gondarja za osamljeno posadko v Celgi.
Dasi so jim sovražne borbenne edince po-
vzročale ovire, so naše čete vzdržale z na-
skoki in odločnostjo v štiridnevni stalni
in krvavi bitki in so si s silo odprle pot
ter prizadele sovražniku izgube, ki znašajo
nad 600 mož. Zaplenjenega je bilo mnogo
orožja in ujetih mnogo ujetnikov.

Oddelki posadke v Kulkvabertu-Percabe-
rtu se od večerj zjutraj bojujejo proti so-
vražni premoči, dasi so se morali boriti že
od 13. novembra brez odmora in jih je pri
tem podnevi in ponoči obstreljevalo topni-
štvo ter bombardiralo letalstvo. V protina-
padih in spopadih na nož branijo junaško
in čez mero postojanke, ki so jim zaupane.

Naša spremljevalna torpedovka je v sred-
njem delu Sredozemskega morja z ognjem
svojegega topništva sestrelila tri sovražne
bombnike.

Letalski alarmi v Egiptu

Ankara, 22. nov. d. Kakor poročajo iz
Kaira, se je po pričetku nemške ofenzive
v severni Afriki nenadoma zelo povečalo
število letalskih alarmov v severnih egipt-
skih mestih, med drugim tudi v Kairu,
bombnih napadov pa doslej navzile ponov-
nemu oglašanju alarmnih siren ni bilo.

Delo v rimskem senatu

Zahvala neapeljskemu prebivalstvu za patriotično zadrž-
nje med letalskimi napadi

Rim, 22. nov. s. V senatu so se nadalje-
vale seje zakonodajnih komisij, ki so pro-
učevale številne nove osnutke zakonov.
Tako je finančna komisija pod predsed-
stvom senatorja Bevilona odobrila uzak-
onjenje dveh ukazov, ki se tičejo uvedbe
davka na večjo vrednost delnic ter novih
določb o njihovi prodaji. V razpravi je
bilo tudi pooblastilo letalskemu minist-
stvu za prevzem obveznosti za stroške za-
radi vojnega stanja. Odobrenih je bilo nato
še več zakonov, ki so bili sprejeti s pre-
jetimi spremembami v proračunih raznih mi-
niststev in nekaterih avtonomnih podjetij.
Zelo plodno je bilo tudi delo zakonodajne
komisije za notranje in pravosodne zade-
ve, ki je odobrila več osnutkov zakonov,
med njimi osnutek zakona o spremembah
vojnega zakona glede smrtnih seznamov
in osnutek zakona o položaju predstavi-
nikov države, stranke in drugih javnih us-
tanov pri raznih družbah, zavodih in po-
djetjih, nadalje osnutek zakona o priznanju
značaja javnega funkcionarja hierarhom
stranke itd. Poljedelska komisija je pod

predsedstvom senatorja Francolinija odo-
brila med drugim pozakonenje ukrepov,
ki se tičejo podaljšanja začasnega zasega
nepremičnega premoženja po bojevnih
ustanovi, nadalje določb o dobavi doma-
čega lesa in premoga v vojnem času ter
določb o nadzorstvu nad cenami nučnih
potrebin.

Senator Morisoni je v razpravi porabil
priliko, da je izrekel zahvalo neapeljske-
mu prebivalstvu za visoki patriotizem in
moralno trdnost, ki ju izkazuje med letal-
skimi napadi sovražnika.

Minister za javna dela v Brindisiju

Brindisi, 22. nov. s. Minister za javna de-
la Gorla si je v spremstvu pokrajinskih ob-
lasti ogledal škodo, ki so jo povzročili zad-
nji sovražni letalski napadi, javna dela v
mestu ter pristanišče. Nato je imel poročilo
na prefekturi, kjer je z zastopniki pokraj-
ne proučil njene potrebe.

Madžarska trdno povezana z osjo

Izjave ministrskega predsednika in zunanjega ministra
Bardossyja v parlamentu

Budimpešta, 22. nov. s. Ob zaključku
razprave o proračunu zunanjega minist-
stva je imel predsednik madžarske vlade
in zunanji minister Bardossy daljši govor,
v katerem se je predvsem spomnil oblet-
nice dneva, ko je Madžarska pristopila k
trojnemu paktu. Pri tej priliki je zlasti
naglasil tesne in prirčne odnose z Ita-
lijo in Nemčijo, ki niso novega datuma,
marveč imajo že dalje časa soliden temelj
v stoletnem prijateljstvu, ki je vedno ve-
zalo Madžarsko z omenjenima zavezniški-
ma velisilama. Predsednik vlade se je tu-
di med navdušenim pritrjevanjem zborni-
ce spomnil obletnice sankcij, s katerimi je
Anglija hotela zadušiti fašistično Italijo.
V tistem težkem trenutku se je madžar-
ski narod pridružil Italiji ter ni vstopil
v krog onih, ki so hoteli v Ženevi uničiti
Italijo.

Kri, ki jo prelivajo madžarski vojaki

ramo ob rami z italijanskimi in nemškimi
na vzhodni fronti, branč koristijo nove Ev-
rope, je ponovno posvetila zvezo držav in
bratstvo orožja. Pobudi nemškega vodje se
je zahvaliti, da bo Evropa v kratkem re-
šena boljševiške in slovenske nevarnosti.
Bardossy je nadalje s toplimi besedami
opisal prirčne odnose, ki jih ima Ma-
džarska z Bolgarijo in Finsko, ter je za-
ključil svoj govor z zagotovilo, da gleda
Madžarska pogumno v bodočnost in da si
je svesta končne zmage.

Budimpešta, 22. nov. s. Ministrstvo za
prehrano ni dobave je odredilo zaporo
tekstilne proizvodnje. Vse tvornice in vse
zaloge bodo morale izvršiti seznam blaga
in javiti količine zaloga pristojnim obla-
stvom. Razen tega je ministrstvo odredi-
lo izdelovanje enotnih tipov blaga, čegar
cena mora postati bolj dostopna za rev-
nejše sloje.

Petaín bo obiskal zasedeno Francijo

Vichy, 22. nov. d. Tu je bilo danes ob-
javljeno uradno poročilo, ki pravi, da so
se zopet pojavile govorice, krožeče že
pred več tedni, namreč, da bo maršal Pe-
tain bržkone potoval v zasedeni del Fran-
cije. Uradno poročilo, katero navaja oko-
ličine, ki utemeljujejo smotnost tega
potovanja, ki bo prvo po obisku maršala
Petaína v Montoireu 26. oktobra 1940.
Uradno poročilo nato ugotavlja, da se je
načrt Petaínovega obiska v zasedenem
delu Francije verjetno sprožil ob zadnjem
posetu vichyskega poslanika Fernanda
de Briona v Vichyju, ter zaključuje, da
se bo podobno kakor pri obisku v Mon-
toireu maršal Petaín o priliki prihodnjega
bivanja v zasedenem delu Francije sestel
z neko visoko nemško osebnostjo.

Posveti prefektov pri Petaínu

Vichy, 22. nov. s. Maršal Petaín je spre-
jel prefekte nezasedene Francije in pri-
stojal njihovemu posetu pod predsed-
stvom notranjega ministra. S tem se za-
čenjajo redni mesečni posveti prefektov,
katerih namen je da zagotove tesnejše
sodelovanje med osrednjo oblastjo in
upravo posameznih pokrajin.

Smrt dirigenta Mognionija

Neapet, 22. nov. s. Večera je umrl v bol-
nišnici v Capodimonte znani italijanski di-
rigent Leopoldo Mognioni, ki je bil prvi di-
rigent znane opere »Cavalleria Rusticana«.

Smrt očeta Kornelija Codreana

Bukarešta, 22. nov. s. V nekem tukajš-
njem sanatoriju je preteklo noč umrl Jon
Codreanu, oče Kornelija Codreana, usta-
novitelja rumunskega legionarskega gi-
banja.

Zaplemba premoženja bivše- ga rumunskega ministra

Bukarešta, 22. nov. s. Vrhovno sodišče
za kontrolo imetja bivših dostojanstveni-
kov rumunske države je danes izreкло
sodbo o imetju bivšega pravosodnega mi-
nistra Viktorja Jamandija, ki so ga pred
letom dni v zaporih v Žilavi usmrtili le-
gionarji. Vrhovno sodišče je odredilo za-
plembo 90 % zapuščine bivšega ministra,
kar znaša 11 milijonov lejev. Dokazano
je, da si je Jamandi v dveh letih na ne-
zakonit način pridobil to premoženje. Ja-
mandi je bil član vlade zloglasnega Ar-
manda Carinesca, ki je ukazal ubiti Ko-
rnelija Codreana in na tisoče drugih legio-
narjev.

Poostretek ukrepov proti tujcem v Palestini

Ankara, 22. nov. s. Doznava se, da je
visoki komisar v Jeruzalemu objavil ukaz
ki odreja aretacijo vsakega inozemskega
državljanca, kadar go oblast smatra kot po-
trebno za zaščito splošne varnosti. Za tu-
jega državljanca se smatra vsakdo, ki ni
britanski ali palestinski državljan.

Nemška vojska zavzela Rostov

K osvojitvi mesta je mnogo pripomoglo nemško letalstvo — Tudi na
drugih bojiščih so bila zavzeta nova področja — Odbiti izpadi petro-
grajske posadke

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. nov.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-
javil danes naslednje poročilo:

Kakor je bilo objavljeno s posebnim po-
ročilom, so brze čete nemške vojske in od-
delki orožja SS pod vrhovnim poveljstvom
generalnega polkovnika Kleista po hudih
bojih zavzele mesto Rostov ob spodnjem
toku Dona. S tem je prišlo v našo posest
trgovsko in prometno središče, ki bo za
nadaljnje vodstvo vojne posebnega pomena.

Pri operacijah, ki so dovedle do tega
uspeha, so odlično sodelovali letalski od-
delki pod vodstvom letalskega generala
Greimma.

Tudi v drugih odsekih vzhodne fronte
so bila z napadi zavzeta nadaljnja po-
ročja.

Razgibanost na vsej vzhodni fronti Nemške in zavezniške čete so povsod v ofenzivi

Budimpešta, 22. nov. s. Na vsem vzhod-
nem bojišču, od Ladoškega jezera do Kri-
ma, so nemške in zavezniške čete v svo-
jem nezastržnem pritisku na sovražnika
zopet pridobile na terenu in zasedle važ-
ne postojanke. V zadnjih 48 urah so čete
v vseh predelih bojišča v gibanju.

V odseku pri Petrogradu se je borba
znova razvnela. Nemško topništvo in le-
talstvo obstreljuje brez prestanka vo-
jaške in industrijske cilje bivše ruske pre-
stolnice, nemške čete pa medtem stiskajo
svoj obroč okoli mesta ter rušijo sovjetske
utrbe v okolici. Vzhodno od Petrograda
so sovjetske čete z brezupnimi napadi sku-
šale znova zasesti v preteklih dneh izgub-
ljene postojanke, bile pa so zavrnjene in so
imale hude izgube. Nemške čete pa so do-
polnile medtem tudi uspehe finskih čet
v preteklih dneh, ki so s svojo nezastržno
akcijo dosegle železnico iz Murmansk med
Ladoškim in Oneskim jezerom. Tudi finske
čete so bile kog sovjetskim protina-
padom, ki so bili povsod odbiti. Finci so
zajeli mnogo ujetnikov in znatne količine
vojnega gradiva.

Medtem se nezastržno in po metodi na-
daljuje tudi uničevanje moskovskih utrdb.
Sovjetske izgube v srednjem odseku bo-
jišča so ogromne, saj mora celo boljševi-
ška propaganda priznati resnost položaja
na bojišču pred Moskvjo.

V južnem odseku so operacije zopet si-
lovitejše. Ofenziva nemških in italijanskih
čet napreduje. Sovražnik, ki je obkoljen
že od vseh strani, skuša zamažati uteč iz
objema italijansko-nemških kileš. Vsi so-
vražni protinapadi na tem področju so
sproti zavrnjeni, medtem ko zavezniško
letalstvo z največjo silovitostjo bombar-
dira vojaške in industrijske cilje v Voro-
silovgradu.

Ofenziva v odseku pri Rostovu je v
polnem razvoju. Novi važni uspehi so bili
doseženi v razdiranju sovražnih utrdb, ki
ga opravljajo v največjem ofenzivnem za-
letu nemške in italijanske čete. Nemški
oklopni oddelki so v tem odseku odprli
pot pehoti, ki si sedaj utira pot v sovjets-
ke utrbe. Čim so italijanske in nemške
čete prekorale močvirno področje, so z
vsem zagonom nadaljevale pritisk na so-
vražnika, ki je bil prisiljen umakniti se na
druge postojanke.

Boji ob polarnem krogu

Helsinki, 22. nov. d. Finski informacijski
urad je v petek ponoči objavil nekaj dra-
matičnih podrobnosti o velikih borbah fi-
nskih in nemških čet v tako imenovani »belo-
morski Kareliji«. Finsko uradno poročilo
pravi, da so se borbe v tem odseku pričele
v začetku novembra ter so se razvijale tako
severno kakor tudi južno od polarnega kro-
ga. Finskim in nemškim četam je naposled
uspeło obkoliti in popolnoma uničiti eno
celo sovražniško divizijo. Še huje kakor
borbe moža proti moču pa so bile na tem
operacijskem področju borbe vojaštva z
naravnimi težavami. Vojaške operacije so
se razvijale v najtežjih okoliščinah, po ve-
čini v nedotaknjenih pragozdovih ter za-
mrznjenih močvirjih polarnih pokrajin. Po
ogroženih borbah se je Fincem posrečilo
vtriti si pot do sovražniških postojank, ki
ter obkoliti sovražniško divizijo. Boljševiki
so imeli na tem področju dobro zbiranje in
utrjene postojanke, ki so jih branili do po-
slednjega moža. Nad 1300 gnezd sovjets-
kega odpora, nekakšnih bunkerjev, ki so
bili izredno dobro opremljeni, so morale
finske čete zavojevati postopno drugo za
drugo ter jih uničiti z razstrelivi in metalci
ognja. Del sovjetske posadke je našel smrt
pod razvalinami razstreljenih bunkerjev. V
komaj treh tednih, kolikor so trajale borbe
v tem odseku, so finske čete dosegle popoln
uspeh. V borbah je sovražnik izgubil nad
3000 mrtvih, nad 1600 sovjetskih vojakov
pa je bilo ujetih. Zaplenjene so bile velike
množine vojnihi potrebin.

Nemški napadi se nadaljujejo kljub zimi

Monakovo, 22. nov. s. Tukajšnji listi opi-
sujejo počelo na vzhodni fronti ter nagla-
šajo, da sedaj tudi na ruski in na angleški
strani začnajo priznavati nove uspehe
nemškega prodiranja. »Münchener Neueste
Nachrichten« piše med drugim:

Angleška in ruska zadrževanja zadnjega
časa, po katerih se je baje prodiranje po-
polnoma ustavilo, so sosenkrat popolnoma

Pred Petrogradom je bilo odbitih več
poskusov izpada močnih nasprotnih sil, ki
so jih podpirala oklopni nizko leteči leta-
ski oddelki. Pri tem je bilo uničenih 15
sovražnih tankov.

Na angleškem otoku so bojna letala za-
dela z bombami v polno železniške naprave
severno od New Castla. V pretekli noči je
bilo bombardirano neko letališče na an-
gleški južozapadni obali.

V severni Afriki so nemške in italijan-
ske čete od 19. novembra na široki fronti
v hudem boju z močnimi angleškimi od-
delki oklopnih vozil. Bitke se nadaljujejo.

Dne 20. novembra je padel v bojih na
vzhodni fronti poveljujoči general armij-
skega zbora general pehote v. Briesen.

prenehala. Sama ruska poročevalska služba
priznava veliko gibanje v vseh odsekih
fronte. Na mnogih točkah zavzemajo nem-
ški napadi celo nekdoiko nevaren značaj.
Vse kaže, da so v Londonu že opustili upe
na »generala Zimov«. Ugotovili so namreč,
da se nemške operacije nemoteno nadalju-
jejo in da nemške čete še vedno silovito
pritiskejo na ruske sile, ki se morajo stalno
umakati.

Angleške skrbi

Budimpešta, 22. nov. s. Huda nervoza,
ki jo očutujejo londonski vladni krogi za-
radi velikih uspehov nemških čet na Krimu
in v okolici Rostova, dokazuje, da so do-
godki tudi to pot močno presenetili britan-
ske odgovorne kroge, ki so se bili zazabili
v utvaru, da se bo Krim vsaj nekoliko me-
secev upiral nemškemu pritisku. Tukajšnji
list »Magyar szaz« piše, da se bodo morale
angleške čete pri obrambi kavkaskih petro-
lejskih izvirkov srečati z nemškimi silami,
ki prodirajo od zmage do zmage ter so že
na samih vratih Kavkaza. Angleži se oči-
vidno pripravljajo na boj do zadnjega. Rusi,
zato so ustanovili v Tiflisu skupno povelj-
ništvo, čigar edina skrb bo ta, da drži kolik-
or močnejše dalje od bojne črte onih bornih
60.000 mož generala Wavla.

Obnavljanje industrije v Ukrajini

Berlin, 22. nov. d. Nemški vojni poročeval-
valec Norbert Tönnies opisuje, kako se v
zasedenem delu Sovjetske zveze obnavlja
industrijska podjetja, ki bodo posledje delala
za Nemčijo. Tönnies piše med drugim:

Oktober za Hitlerjeve garde vedno veli-
ko valjarno železa v Ukrajini. Bržna, s
katero je bil izvršen nemški napad, je so-
vjetske čete tako presenetile, da niso imele
več časa zažgati 30 ton razstreliva, ki je
bilo pripravljeno, da bi valjarno poglavo v
zrak. Manjša škoda, ki je bila povzročena
na strojih, je bila kmalu po zasedbi poprav-
ljena.

Nemški vojni poročevalec opisuje nato,

kako velikansko izgubo pomeni za Sovjet-
sko zvezo izguba te železarne ter pravi na-
dalje:

Za Sovjetsko zvezo je ta velikanska to-
varna postala brez vrednosti, ni pa brez
vrednosti za Nemce, ki imajo potrebno
železno rudo in premog na razpolago. Stro-
je, ki so jih sovjetske oblasti pustile že
prej demontirati, da bi jih odpeljali dru-
gam, so Nemci izsledili na raznih železni-
skih progah in jih pripeljali nazaj v tovar-
no, kjer so bili postavljeni na prvotna me-
sta. Dobri štirje tedni so minili po okupa-
ciji in danes že dela v tej valjarni 3500
delavcev nekdanjega posada, ki je štel 12
tisoč delavcev. Teh 3500 ljudi prihaja zdaj
redno dan za dnem na delo v valjarni, ki
proizvaja sedaj za Nemčijo, in bolj ko se
bo delo obnavljalo v prvotnem obsegu, več-
je bo število delavcev, ki radi opravljajo
svoj posel pod nemškim nadzorstvom.

Strateški pregled dosedanjih operacij

Berlin, 22. nov. u. Ob petem mesecu bo-
be proti boljševizmu podaja »Völkischer
Beobachter« strateški obračun vojne na
vzhodnem bojišču. List piše, da je vojna
na vzhodu stopila v odločilno fazo približ-
no sredi avgusta, ko so čete maršala Rund-
stedta prodirle do Dnjestra. Istočasno so
čete v Bocka v največji tišini razširile pro-
dor proti Smolensku in razvile strateške
operacije, ki so bile odločilnega pomena
za nadaljnji razvoj vojne.

Zavzetje Gomla 19. avgusta t. l. je ustva-
rilo prvo neposredno kopno zvezo med juž-
nim krilom Bockovih čet in severnim kril-
lom Rundstedtovih čet. Tako je bilo tedaj
omogočeno skupno napredovanje obeh vojsk.
Prišlo je do velike bitke v žepu pri Kii vu,
ki je bil prav med obema armadama, ki sta
se 13. septembra še bolj povezali, kakih
200 km vzhodno od ukrajinskega glavnega
mesta. Istočasno sta nemški prodor med li-
menskim in Pejpuskim jezerom ter bitka
pri Velikih Lukih proti koncu avgusta ime-
la za posledico, da se je morala severna so-
vjetska armada umakniti s srednjega boji-
šča. S tem je bila odprta možnost za ope-
racije proti jugu. Z razdelitvijo sovjetske-
ga bojišča v tri ločene odseke so bili ustvar-
jeni pogoji za uničenje najmočnejših pre-
ostalih sovjetskih armad pod vodstvom
maršala Timošenk. Ta uspeh je bil dose-

žen z dvojno bitko pri Brjansku in Vjazmji.
Poraz Timošenkovi armadi je odprl mož-
nosti za razvoj onih strateških operacij, ki
so se nato vodile tako na Krimu kakor v
Doneški kotlini in ob Ladoškem jezeru.

Sedaj lahko nemško vrhovno poveljništvo
manevrira na dolgih bojnih črtah izključno
na sovjetskem ozemlju, medtem ko je so-
vražnik potisnjen na vedno bolj osamljene
in med seboj nepovezane periferijske postoj-
anke. Zveze med sovjetskimi armadami ni
več. Središča sovjetskega odpora so sedaj
v Finskem zalivu, v Murmansk in Arhan-
gelsku ter na jugu ob reki Donu, a vsa so
brez zveze s središčem Rusije. To pomeni,
da sovjetske čete, ki se bore pri Kalininu
in Tuli na področju pred Moskvjo ne mo-
rejo več računati s pomočjo ostalih čet so-
vjetske vojske, bodisi na severu na po-
dročju Petrograda, bodisi na jugu na po-
dročju vzhodne Ukrajine in ob vzhodu
Kavkaza.

Angleško opravičilo Litvinovu

Rim, 22. nov. s. Težave, ki so zvezane s
potovanjem Litvinova, so imele tudi svoj
odmev v britanski poslanski zbornici. Pod-
tajnik ministrstva za zunanje zadeve je iz-
javil v svojem odgovoru na neko interpela-
cijo naslednje:

Stvarne okoliščine so še predmet preiska-
ve, ki jo vodi britanski poslanik v Teheranu
in ki je takoj sporočil Litvinovu svoje oseb-
no opravičilo. Srečen sem, da lahko pora-
bim to priliko ter izjavim, kako težko je
vlado prizadela nepazljivost nevljudnost pro-
ti našim ruski zaveznicu in proti Litvinovu.
Ni treba posebej naglašati, da ta nepazlji-
vost ni bila namerna.

Eden o sodelovanju z boljševiki

Rim, 22. nov. u. Eden je večerj govoril
na zajtrku, ki se ga je udeležil tudi sovjetski
veleposlanik Majski. V svojem govoru je
slavil angleško-rusko sodelovanje, ki ga je
označil kot zelo tesno, ter je jasno povedal,
da smatra angleška vlada sedanjo ofenzivo
proti Lbiji za ofenzivo, ki naj pomaga boljš-
evizmu. Eden je nadalje dejal, da ni no-
benih razlik med Sovjetsko zvezo in Anglijo
v presojanju mednarodnih vprašanj ter da
hočejo Angleži doseči z boljševiki nele med
vojno, temveč tudi po vojni najtesnejše so-
delovanje. Eden je pripomnil, ki ga je
menjaja že od l. 1935, dalje in da je vesel,
ker so dogodki l. 1941. dokazali, da je bilo
njegovo tedanje naziranje pravilno. Eden je
končno zatrlil, da je trdna volja angleške
vlade, da sodelovanju med obema državama
da značaj stalnega mednarodnega sodelova-
nja. Večernje izjave ministra Edena kaže-
jo, da je londonski list »Times« pravilno
tolmačil mišljenje angleških vodilnih kro-
gov, ki so se sedaj združili z boljševizmom
proti Evropi in muslimanskemu svetu, ko
je objavil svoje članke o funkciji Sovjetske
zveze v Evropi in na vzhodu po znagi.
(Piccolo).

Angleške spletke na švedskem

Stockholm, 22. nov. s. Kakor znano, je
bilo v zadnjem času odkritih več primerov
vohunstva in sabotaže. Policija je v vsa-
kem primeru objavila javnosti imena are-
tirancev ter navedla zločinska dejanja vo-
huncv in sabotažnikov, ki delujejo kot
plačanci tujih sil. Sedaj prihajajo iz več
krajev države zahteve, naj bi policija obja-
vila tudi imena teh tujih sil. Znano je nam-
reč, da se za temi dejanji vohunstva in sa-
botaže skriva Velika Britanija, ki je odgo-
vorna za sedanjo vojno.

Dr. Göbbels o borbi z Anglijo

Berlin, 22. nov. s. Tukajšnji politični
krogi in listi razpravljajo o članku, ki ga

Ameriško-angliška nesoglasja

Anglija bi zopet rada obvladala vse pomorske zveze, Amerika pa hoče dobiti angleška pomorska oporišča

Hamburg, 22. nov. s. Lisbonski poročevalci lista »Hamburger Fremdenblatt« doznava iz portugalskih mornariških krogov, da je revizija ameriškega nevtalnostnega zakona ustvarila po njihovem mnenju povsem nov položaj na Atlantiku in na drugih morjih. V tamkajšnjih krogih so namreč mnenja, da bo aktivnejša uporaba ameriške trgovske mornarice povzročila še hujše tekmovalne med angleško in ameriško mornarico, ki se že dolgo borita za premoč na pomorskih prometnih poteh. Angleži se bodo skušali najprej okoristiti z ameriškim brodomvrem tako, da bodo zopet prevzeli pomorske zveze, ki so jih morali opustiti zaradi pomanjkanja ladjev. Za sedaj se mora angleška mornarica omejevali samo na tri pomorska pota: proti Zedinjenim državam, proti Kanadi in proti Indiji okoli rta Dobre nade. Angleška zastava je tako povsem izginila s Sredozemlja in s Pacifika. Anglija bo skušala sedaj znova dobiti v svoje roke pot v Južno Ameriko, v kolikor bo razpolagala s prostotonažo, ki jo bodo zamenjali ameriške ladje na drugih prometnih poteh. Angleška pomorska komisija v Zedinjenih državah se zato trudi, da bi Amerika dala na razpolago za proge na severnem Atlantiku čim več ladij, čemur se seveda Amerika upira. Stalna napetost med Anglijo in Zedinjenimi državami na pomorskem področju se izraža tudi v borbi, ki jo vodi Amerika, da bi si zagotovila oporišča ne le v britanskem imperiju, temveč tudi v Angliji sami. Ta napetost med obema državama je tako močna, da je imel angleški pravosodni minister o tem zelo važen razgovor z Rooseveltom pred svojim odhodom iz Washingtona. Roosevelt pa se je skliceval na svoje dogovore z Churchillom na Atlantskem oceanu in se zdi, da bo vprašanje o ameriških oporiščih na britanskih tleh stopilo v akutni stadij.

Hullove skrbi

New York, 22. nov. d. Na včerajšnji tiskovni konferenci je ameriški zunanji minister Hull napravil na vse navzoče vtis utrujenega in zelo zaskrbljenega človeka. Na vprašanja predstavnikov tiska glede poteka pogajanj med Ameriko in Japonijo je Hull izjavil, da dosedanj razgovori z Japonci niso prinesli ničesar novega. Kuru su, posebni japonski poslanik za ta pogajanja, nadaljuje svoje razgovore in je bil za petek zvečer napovedan nov njegov obisk pri znanjem ministru. V krogih ameriškega zunanjega ministrstva so slije ko prej skrajno pesimistični glede končne rezultata teh pogajanj, ker so prepričani, da Japonska nikakor ne bo pristala na glavne ameriške zahteve, marveč bo odločno ztrgala v skupini držav osv. Prav tako v krogih zunanjega ministrstva ne verjamejo, da bi bila Japonska pripravljena umakniti svoje čete iz Kitajske.

Zunanji minister Hull je nadalje na tiskovni konferenci sporočil, da je z islamskim poslanikom v Washingtonu podpisal pogodbo o ameriški pomoči Islandu na osnovi zakona o najemanju in posojilu. Zelo značilno pa je Hull k temu pripomnil, da Amerika Islandu ni dala kake splošne zagotovilo pomoči, marveč se dogovori tiče le posameznosti. Glede na naglico, v kateri je bila sklenjena ta pogodba, bi se moglo sklepati, da so Zedinjene države tako rekoč prisiljene naglo pomagati Islandu, ki je prišel zaradi ameriške okupacije v silne težave, zlasti v oskrbovanju prebivalstva.

Zaradi olja, jedil in česenj...

Prizori z razprav zaradi previsokih cen

Ljubljana, 22. novembra. Doslej je imelo opraviti s sodiščem že blizu 200 obtoženih zaradi previsokih cen. Zelo zanimiva in poučna je bila razprava proti nekemu trgovskemu potniku, ki je prodal 12 litrov namiznega olja po znatno previsoki ceni. Zagovarjal se je nespretno, češ da je olje potrebovala neka gospa, ker njen mož zaradi želodčne bolezni ne prenese z matoj zabeljene hrane. Zaradi tega ji plačala za olje visoko ceno. Izkazalo pa se je, da tista gospa ni bila gospa, temveč neki moški. Trgovski potnik je bil obsojen na 10 dni zapora in na 300 lir denarne kazni.

Pred sodnika je moral tudi neki ljubljanski veletrgovec s sadjem, in sicer zaradi krompirja. Poleg drugega je stalo v obtožnici, da ima obtoženec hišo, 100.000 lir kapitala, ženo in tri otroke. Krompir da je prodal Delavskemu domu po znatno višji ceni, kakor je bila določena. Obtoženca je zagovarjal zelo pozoren branilec, ki je zagovarjal podpir s mnogimi ceniki in računi. Na sodniško vprašanje, kako je bilo s tistim krompirjem, je obtoženec povedal, da je zmerom prodal po maksimalnih cenah, čeprav je imel pri tem okrog 8000 lir zgube. Zaradi zaslusanja nekaterih prič je bila razprava preložena na nedolčen čas. Zaradi masla se je morala zagovarjati trgovska poslovodkinja neke nabavljalne zadruge na deželi. Obtožnica ji je očitala, da je imela v trgovini naprda; četrt kilograma surovega masla po znatno višji ceni, kakor je bila uradno določena. Obtoženka je vztrajala, da masla ni prodajala, ker ji ga je neka kmetica prinesla za sestro. V trgovino pa je prišel nekdo, ki je maslo odločno zahteval zase. Ona ga ni hotela prodati, zato jo je prijavila. Maslo je dotična kmetica pustila v njeni trgovini, da bi se sestra odločila, ali ga kupi ali ne. Čudno se mi zdi, da bi vam maslo kar tam pustila,« je pripomnil sodnik, »saj se je moralo pokvariti v taki vročini.« — »Gospod sodnik, v kraju sem dobro znana in vsi mi zaupajo.« Zaslusiti bo treba tistega, ki je hotel maslo kupiti. Razprava je bila preložena na nedolčen čas.

Zaključena pa je bila razprava proti nekemu gostilničarju iz mestnega središča, ki mu je obtožnica očitala, da je v svoji gostilni dražje prodajal pivo, goveje meso nemarne dunajske rezke, male in velike golaže, bržole, kranjske klobase in druge dobrote. Na podlagi cenikov, ki jih je sodišče zaplenilo, je bil obtoženec oproščen nekateri prestopki pa niso bili dokazani. Zato ga je sodnik decelo opravičil krivde.

Zanimiva na je bila tudi razprava proti nekemu trgovcu, ki ji je obtožnica očitala, da je v času ko je bil še dinar plačilno sredstvo, prodajal česenje po 1140 L. kg. Obtoženka se je živlo branila, češ da so bile česenje boljše vrste za vlaganje in kot take

Nacrti ameriških vojnih hujskačev

Stockholm, 22. nov. d. Kakor poročajo iz Washingtona, je list »Washington Times Herald« objavil zanimiva razkritja o načrtih ameriških vojnih hujskačev na Srednjem vzhodu. Po informacijah tega washingtonskega lista namerava ameriška vlada iz kreditov, odobrenih na osnovi zakona o najemanju in posojilih, porabiti 500 milijonov dolarjev za izgradnjo letališč, luk in železniških prog v Iranu. »Washington Times Herald« pripominja, da je treba porabo tega denarja iz omenjenih kreditov spravljati v zvezo z mislijo, da utegne Iran postati nekega dne ozemlje, na katerem bi ameriški vojni hujskači razkrcali ameriško ekspedicijsko vojsko. List pripominja, da so taki vsaj načrti, ki jih obravnavajo ameriški vojni hujskači.

Novo glasilo intervenistov

Stockholm, 22. nov. d. Kakor javljajo nemški prekoceanski agencijski iz New Yorka, prične s 1. decembrom v Chicagu izhajati nov list pod naslovom »Chicago Sun«. Kot izdajatelj lista se navaja trgovec Marshall Field, ki velja za enega najboljših zakrknjenih ameriških intervenistov. List ima edinoletno namen, da skuša zmanjšati vpliv lista »Chicago Tribune«, ki vneto za govarja politiko ameriških izolacionistov.

Ameriške jeklarne ustavljajo delo

New York, 22. nov. d. Velike ameriške jeklarne »Carnegie Steel Corporation« so morale zaradi pomanjkanja premoga ugasiti nadaljnji del visoki peči. Kakor poroča agencija Associated Press, so morale Carnegieve jeklarne zaradi stavk v premogovnikih doslej ugasiti že 11 visokih peči. Samo v Pittsburghu se je proizvodnja surovega jekla zaradi tega zmanjšala za 20%.

Povišanje zavarovalnih premij v Ameriki

Washington, 22. nov. s. Zavarovalne družbe objavljajo, da se bodo začeli z novim letom zavarovalne premije za življenje povišale za 10 %.

Umik ameriških čet iz Šanghaja

Šanghaj, 22. nov. s. V šanghajsko luko je priplul severnoameriški parnik »President Matthison«, ki bo vkrcal ameriške čete, ki zapuščajo Kitajsko. Prihodnji teden bo prišel še drug parnik, ki bo odločno ostal čet. Medtem so v teku priprave tudi za odhod ameriških in angleških državljanov.

Posredovanje v sporu med Perujem in Ekvadorjem

Buenos Aires, 22. nov. d. Iz krogov, ki so v bližnjih stikih z argentinskimi zunanjim ministrom, se je zvedelo, da se je perujska vlada v načelu izjavila pripravljeno za sodelovanje na posebni posredovalni konferenci, na kateri naj bi se dokončno likvidiral obmejni spor med Perujem in Ekvadorjem. Posredovalna konferenca bo zasedala v Buenos Airesu.

niso spadale pod maksimalni cenik. Tako je bilo na prvi razpravi. Zaradi pomanjkanja dokazov je moral sodnik razpravo preložiti in zadeva se je pojasnila. Sodnik je kot pričo zaslišal branjevo, pri kateri je obtoženka kupila česenje. Ta je izpovedala, da so bile česenje res za vkuhanje in da jih je prodajala po 7.60 L. bruto. Nato je bila zaslišana druga priča, hčerka obtoženke, ki je povedala, da je njena mati česenje prodajala po 10.64 lire kilogram ne po 11.40, kakor stoji zapisano v obtožnici. Njena izpoved se je skladala z zagovorom obtoženke. Potem je hčerka še povedala, da so česenje dobili tisto jutro, ko je prišel nadzorni organ, in da dotlej še niso nič prodali. Nadzorni organ je rekel, da je treba česenje prodajati po 6.88 L. kg in da sta to z materjo takoj storili. Pristavil je še, da jima bo preskrbel cenik. »Ali je vse to res?« je vprašal sodnik. »Res!« je svedčeno pritrdila priča. »Pazite,« je pripomnil sodnik, »ker sedaj bom zaslišal tudi nadzorno organo.« Potem je bil zaslišan izvedenec, mestni komisar, ki je pred pričevanjem prisegel. Med drugim je povedal: »Česenje so tržno blago. Mestno poglavarstvo predlaga ceno Visokemu Komisariatu. Pri določanju cen o zaslužku ni bilo govora. Dne 15. maja so bile česenje prvič v ceniku, a takrat se ni smatralo potrebno ceno maksimirati, dejanske cene česenja je občina samo registrirala.« »Kako pa mislite,« je vprašal sodnik priča, »po čem se smejo prodajati česenje za vlaganje, če so bile kupljene po 8.36 lire kilogram?« »Po 9.88 do 10.64 L.« se je glasilo odgovor. Potem je sodnik zaslišal še nadzorno organo, ki je zatrdila, da je obtoženka prodajala česenje po 11.40 in da je šele na njegovo opombo znižala ceno na 10.40. Česenje je bilo 15 do 20 kg. Pri soočenju s tržnim nadzornikom je obtoženka hčerka vztrajala, da je bila cena naznačena na 10.64 in da sta jo z materjo potem znižali na 9.88. Sodnik je izrekel oprostilno sodbo.

Poraz partizanov v Srbiji

Beograd, 22. nov. d. List »Obnova« poroča, da so srbske vladne čete po tridnevni borbi, ki se je vnela v sredo, uničile komunistično tolpo pri Homolu med reko Dunavo in bolgarsko mejo. 239 komunistov je bilo ubitih, 70 pa ujetih. Med vojnim plenom so vladne čete zaplenile tudi 1500 pušk, 5 osebnih in več tovornih avtomobilov ter raznih drugih vojnih potrebščin. Med vladnimi četami so bile izgube malenkostne. List »Novo Vreme« pripominja, da sodelujejo v akcijah komunističnih tolpe v Srbiji tudi mnoge osebe, ki so igrale vidno vlogo v nekdanjem jugoslovanskem parlamentu in senatu. Med drugim se imenuje celo bivši minister Gojko Cvrdkić.

SERIRAJTE V »JUTRU«

Imenovanje podzaupnikov Conia

Ljubljana, 22. novembra

Zaupnik Conia za Ljubljansko pokrajino sporoča, da je Visoki komisar potrdil imenovanje sledečih podzaupnikov Conia: skvadrist Polli Carlo za kočevski okraj, fašist Rubino Angelo za logaški okraj, fašist Cumar Giordano za novomeški okraj, in fašist Luigi Stanta za črnomeljski okraj. Podzaupniki Conia nadzorujejo tehničar in politični delavnost sportnih društev v območju svojega okrožja. Prošnje za kakršno koli sportno prireditev morajo biti vedno napisane v dvojnih izvodih v italijanski in slovenski in izročene v ljubljanskem okrožju pokrajinskemu odboru Conia, v ostalih področjih pa podzaupnikom Conia, ki jih bodo opremljene s svojim potrdilom izročili pristojnim oblastem javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Gospodarstvo

Oskrbovanje z mlekom za prehrano

Glede na svojo naredbo z dne 19. julija 1941-XIX, s katero so bili izdani predpisi o trgovini in predelavi kravjega mleka, in smatrajoč za potrebno, zagotoviti potrebno količino mleka za prehrano Ljubljani in drugim krajem pokrajine, je Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednje predpise za oskrbovanje z mlekom za prehrano:

Od 1. decembra dalje se postavlja pod zaporo in na razpolago »Prevodu« celotna proizvodnja kravjega mleka v naslednjih občinah: Ljubljana, Ježica, Polje, Dobrunje, Rudnik, Tomišelj, Brezovica, Log, Dobrova, Horjul, Vrhnika, Borcnica, Preserje, Ig, Zelimlje, Smarje, Grosuplje, Sv. Jurij, Slivnica, Račna, Velike Lašče, Videm, Dobropolje, Sodražica, Ribnica, Dolenja vas, Višnja gora, Stična, Krka, Št. Vid pri Stični, Veliki Gaber, Sela-Sumberk, Dobrič, Velika Loka, Trebnje, Mirna, St. Rupert, Mirna peč, Bloke, Stari trg, Cerknica, Rovte, Hotederska, Gornji Logatec in Dolnji Logatec. Prevod lahko razširi omenjeno zaporo na vse ozemlje pokrajine.

Zgoraj omenjena zapora ne velja za količine mleka, ki so potrebne: a) za prehranjevalne potrebe rodbine in družine proizvalca; b) za živinorejske potrebe proizvajalnega gospodarstva.

Oddaja mleka

Proizvajalci morajo oddati vse mleko, ki presega zgoraj našteje potrebe, in sicer: a) ustanovam in tvečkam, ki jih Prevod pooblasti v smislu omenjene naredbe z dne 19. junija; b) neposrednim potrošnikom, ki jih določi Prevod. Proizvajalci, ki dobavljajo mleko, neposrednim potrošnikom, morajo imeti posebno dovolilnico Prevoda. Vse kupnoprodatne pogodbe za kravje mleko, pridelano v navedenih občinah, se smatrajo kot razveljavljene z dnem uveljavljanja te naredbe.

Kontingenti

Mleko se mora oddajati sveže, polno, kakor se namože, precejeno in shlajeno. Pre-

Nadaljnja navodila k racionirani prodaji oblačilnih predmetov in obutve

V številki v sredo 19. t. m. smo objavili besedilno navodilo, ki jih je izdal Visoki Komisariat v zvezi z racionirano prodajo tekstilnih predmetov in obutve. Ta dodatna navodila se nanašajo na izdajanje nabavnih bonov za novoročnice in novorojenčke, na vpisovanje prodanih oblačilnih predmetov v register (vpisnik) in na cenik zalog po točkah. Visoki Komisariat je sedaj izdal nadaljnja pojasnila, ki pravijo v glavnem naslednje:

V smislu naredbe za racionirano prodajo oblačilnih predmetov z dne 8. novembra 1941-XX, št. 144, se bodo trgovci in obrtniki, ki prodajajo potrošniško blago na izkaznice, oskrbovali z blagom na podlagi bonov, ki jih bo izdajala Trgovinsko-industrijska zbornica. Trgovci bodo predložili zbornici prošnjo za dobavo in bodo obnem predložili odjemalec. S temi odrezki in boni bodo dokazali prodano količino blaga.

Grosistom in konfekcionistom, ki ne prodajajo neposredno potrošnikom, bodo proizvajalne tvrdke do novih odredb še nadalje pošiljale blago, vezano na izkaznice. Pri tem bo to blago označeno z onim imenom, kakor je označeno v tabeli za točke. Proizvajalci in grosisti morajo prejem in odposiljatev zabeležiti v svojih registrih o prejemu in oddaji, ločeno po partijah z navedbo izvora in namembe. Kot grosisti se smatrajo tisti trgovci, ki v istem obratu ne izvršujejo hkrati trgovine na drobno.

Glede sestave seznama blaga v zalogi z navedbo ustrezajočega števila točk, ki ga bodo morale tvrdke predložiti Trgovinsko-industrijski zbornici v smislu okrožnice Visokega Komisariata z dne 7. t. m., bodo v kratkem izdana še potrebna navodila.

K spremembi zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev

V Službenem listu za Ljubljansko pokrajino z dne 19. t. m. je objavljena naredba Visokega Komisariata, s katero se z učinkom od 1. novembra 1941 dalje spreminjajo plačilni razredi in rente v pokojninskem zavarovanju nameščencev. Ta naredba pomeni znatno zboljšanje zavarovanja.

Pri plačilnih razredih je ugodeno starijem željam nameščencev, da se zavarujejo njihovi približni celotni prejemki in ne le del prejemkov. Doslej je spala n. pr. nameščenec z letnimi prejemki 27.001 do 30.000 din v VII. plačilni razred in je bil zavarovan le za prejemke v višini 21.000 din, od katerih se je plačevala mesečna premija 210 din. Preračunano na lire bi bil ta nameščenec s prejemki 10.260 do 11.400 lir zavarovan le za 7980 lir z mesečno premijo 79.80 lire.

Zdaj pa bo spadal, če ima najnižje prejemke tega razreda (10.260 lir) v VIII. razred z zavarovanimi prejemki 10.200 lir in mesečno premijo 102 lir, če pa njegovi prejemki presegajo 10.800 lir, bo prišel v IX. razred z zavarovanimi prejemki 11.400 lir in z mesečno premijo 114 lir. Za kolikor se zvišajo zavarovani prejemki, za toliko se seveda sorazmerno zviša tudi renta.

Doslej so bili v najvišjem XIV. razredu

vedno napisane v dvojnih izvodih v italijanski in slovenski in izročene v ljubljanskem okrožju pokrajinskemu odboru Conia, v ostalih področjih pa podzaupnikom Conia, ki jih bodo opremljene s svojim potrdilom izročili pristojnim oblastem javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Prošnje sportnih društev, ki se bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitve novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju ne bo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.</

Tajnik Stranke v Ljubljani

Ljubljana, 22. novembra. Jutri 23. t. m. bo Eksc. Adelchi Sereno, Minister in Tajnik Narodne Fašistične Stranke, obiskal Ljubljano. Mestna občina Ljubljana poziva vse meščane, naj v pozdrav visokemu gostu razobesijo zastavo.

Prvi po aneksiji naše pokrajine h kraljevini Italiji bo imela Ljubljana čast, da pozdravi v svoji sredi poleg Duceja najvišjega predstavnika fašističnega režima — Tajnika Nacionalne Fašistične Stranke Ekselencio Adelchija Sereno, ki prispeje jutri v naše mesto. Prihaja k nam kot Ducejev odposlanec in za njim najvišji predstavnik fašističnega režima, da se na licu mesta pouči o razmerah v novi italijanski pokrajini, ki je bila s posebnim notranjo ureditvijo priključena Italiji. Imel bo priliko, da stopi v neposredne stike z vsemi predstavniki fašističnega režima pri nas in jim da podrobna navodila za njihovo uspešno nadaljnje delo. Istočasno bo imel vsi soki državni dostojanstvenik priliko, da se seznanijo s predstavniki našega domačega življenja in si tako ustvari sliko o lojalnosti našega prebivalstva, ki pozdravlja v njem ob njegovem prihodu med nas vrhovnega voditelja Fašizma, Duceja, kot simbol povezanosti vseh naporov današnje Italije za boljše bodočnost italijanskega naroda in njegovega Imperija.

O nazivu mladinske organizacije G. I. L. L.

Kratka G. I. L. L. pomeni po naše doslovno: Italijanska Liktorska Mladina Ljubljane. V nazivu beseda »italijanski« ne pomeni narodnostne pripadnosti, marveč le politično, kajti z aneksijo je postalo ljubljansko okolišje ena izmed pokrajin Italije. Ta državnopravni akt je priključil k Italiji naše ozemlje, državnopravna pripadnost prebivalstva pa se bo najbrže rešila s posebnim zakonom.

Treba je z vsem priznanjem poudariti, da postopa Fašistična Italija v tem važnem vprašanju z izredno širokogrudnostjo in lojalnostjo. V obeh se jasno odraža skrb vlade, da bi se prebivalstvo Ljubljanske pokrajine ne čutilo prikrajšano v narodnostnem pogledu. Lahko tudi ugotovimo, da se je to Italiji in njeni upravi prav odlično posrečilo. Važno je predvsem dejstvo, da italijanska uprava v tem pogledu ni dajala praznih obljub, marveč je z ustavo 3. maja odločno začela zakonske smernice, ki čuvajo naš jezik in našo narodnost ter sege in navade slovenskega ljudstva. Nobenega dvoma ni, da najvišji čuvar naših zakonitih pravic, Eksc. Visoki Komisar, z naglasno iskrenostjo stopa po tem potu, in s hvalno vredno ugotavlja, da je Eksc. Grazioli mož na mestu, kadar gre za strogo uveljavljanje pravic našega materinskega jezika v upravi Ljubljanske pokrajine.

Pri raznih prilikah je Eksc. Visoki Komisar izjavil, da je bila Italija pripravljena velikodušno priznati slovenskemu ozemlju pod italijansko oblastjo nekako posebno stališče v imperialnem okviru celotne države. Toda naše ozemlje se je po raznih dogodkih tako skrečilo, da je postalo premajhno za take vrste državnopravne ureditve. Vendar pa so v ustavi Ljubljanske pokrajine ostale vse osnove prvotnega načrta, v kolikor so važne za posebno stališče naše pokrajine ter za zajamčene pravice naše narodnosti in našega jezika. Bilo je v načrtu tudi, da nova mladinska organizacija dobi naziv »Slovenska Liktorska Mladina«, pa je to ime zastalo iz utemeljenih razlogov, da se tako mladina Ljubljanske pokrajine postavi v isto vrsto z italijansko mladino.

Slovenskemu jeziku so v mladinski organizaciji zajamčene vse pravice in je v ta namen ustanovljen poseben urad za prevajanje, ki bo skrbel za strogo dvojezičnost in bo odločno zatiral tudi vsak videz politične enotnosti, vedno pomneč, da je mladina Ljubljanske pokrajine italijanska le po državni pripadnosti, po svoji narodni pa slovenska.

Kar se tiče izraza »liktorske«, pomeni ta vsedržavni, imperialni značaj organizacije, ki je v svojem bistvu enotna in edinstvena. Kakor v Italiji ni drugih strank, razen edine vodilne stranke, tako v vsem državnem ustroju ne more biti različnih organizacij, ki bi jim bila poverjena skrb za vzgojo mladine.

Posebni značaj mladinske organizacije

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu veljavne od ponedeljka zjutraj do prihodnje nedelje zvečer

Po dogovoru z zastopnicami in zastopniki konsumentov, prodajalcev in pridelovalcev je mestni tržni urad spet predložil Visokemu Komisaratu najvišje cene za tržno blago v Ljubljani tudi za prihodnji teden ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII/2, št. 1319/3, Visokega Komisarata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 24. novembra zjutraj do nedelje 30. novembra zvečer.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v cenu navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Domači krompir na drobno 1.30 L, zeljate glave na drobno izpod 10 kg 0.60 L, zeljate glave na debelo 0.50 L, kislje zelje ljubljanskega zeljarjev z obrtnim listom na drobno 2.50 L, kmečko kislje zelje na drobno 2 L, repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L, repa na debelo 0.50 L, kisa repa 2 L, rdeče zelje 1 L, ohrovt 1 L, cvetača 3.20 L, brstni ohrovt 5 L, koleraba 1 L, debela koleraba od 4 komade na kilogram 2 L, rumena koleraba 0.50 L, rdeča pesa 1.75 L, rdeči korenček brez zelenja 2.50 L, rumeno korenje 0.50 L, šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.20 L, peteršilj 2.50 L, por 3 L, zelena 2.40, črna redkev 1.20 L, osnaženi hren 3 L, domača čebula 2 L, šalota 2 L, česen, 25 glavice na kilogram, 4 L, otrebljena endivija 3 L, rdeči radič (cikurija) 3 L, veliki otrebljeni motovilci 6 L, mali otrebljeni motovilci 8 L, mehka špinata 2.50 L, trda špinata 1.50 L, liter suhih bezgovih jagod 3 L, kilogram suhega šipka 8 L, kilogram letošnjega suhega lipovega cvetja 20 L, — Jabolka: 1. kanadka, doljenjska voščenska, Harbertova, šampanska, andšerska, Baumannova in kaselska renet, vse brez napak

Ljubljanske pokrajine razodeva tudi končni »L« v nazivu. To je kratka za Ljubljano, ki je dobila ime po svojem upravnem središču, toda to ni edina razlika med GIL in GILL. Visoki Komisar, ki je pokazal prav posebni interes do nove organizacije s tem, da je izvolil prevzeti vrhovno zvezno poveljstvo nad njo, je sam izposloval in določil tudi zunanje znake, da bi se preveč občutljivi posamezniki ne bali organizacije. Tako je za našo mladinsko skupino določil poseben krog, ki ne bo vzbujal videza, kakor da ljubljanski G.I.L.L. ne bi bila samostojna tvorba. Še bolj pa je slovenski značaj GILLa podčrtal Visoki Komisar z določbo, da bo vodstvo posameznih odelov mladinske vzgoje poverjeno našim domačim vzgojiteljem, vodnikom in prednjakom. Pri takem stanju stvari in ob dejstvu, da bo za organizacijo budno skrbel nje Zvezni Poveljnik Eksc. Grazioli, je pričakovati, da se bo mladinska akcija, bohotno razmahnila v okviru smernic, ki jih ji je določil Duce, odlični prijatelj mladine.

Navodila za vpisovanje v GILL

Ljubljana, 22. novembra. Te dni je Zvezno poveljstvo GILLa poslalo vsem šolskim oblastem podrobna navodila glede pričetka in načina vpisovanja v nastajajočo mladinsko organizacijo GILL. Pri vodstvu in ravnateljih vsake šole dobe interesiranci lahko obrazce prošnje in vsa potrebna pojasnila.

Ponovno ugotavljamo, da je vpis v GILL, ki zasleduje športne in podpornice cilje v prid mladine pokrajine, popolnoma prostovoljen tako za voditelje kakor za mladino in da mora prošnje učencev podpisati v znak pristanka tudi oče ali njegov namestnik.

Vpisovanje je bilo osredotočeno v šolah zaradi tega, ker se v njih zbira večina otrok. Treba pa je opozoriti tudi zaradi vprašanj v tem smislu, da je organizacija dostopna tudi voditeljem in mladini, ki ne zahaja v šole in v tem primeru zainteresirani lahko vlože prošnje za vpis naravnost pri Zveznem poveljstvu, Bleiweisova cesta 26, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

Kinematografske prireditve GILL-a

Ljubljana, 22. novembra. Včeraj dopoldne je bila tretja kinematografska prireditev Zveznega poveljstva liktorske italijanske mladine v Ljubljani za ljubljanske učence. V sedež pokrajinskega Dopoldnora je pohlito okrog 900 gojencev in gojenk učiteljske šole, ženske realne gimnazije in zasebnih ljudskih šol. Razen žurnala o delavnosti GILA (Cile GIL št. 8) je bilo predvajanih več dokumentarnih filmov podjetja Luce, ki so zbirali žive aktualnosti vzbudili izredno zanimanje mladih gledalcev.

4.50 L; II.: navadni kosmač, zelenec, tafelček, rožmarinček, carevič 3.40 L; III.: drobna in zdrava jabolka vseh vrst 2 L; IV.: obtočena, črvena, nagnata jabolka za vkuhanje 1.50 L. Domače kutine 2.30 L; domači kostanj 3 L. Gobe: a) rumeni in rjavi ježek, štorovke liter 1 L; b) liter lišič in večjih zimskih kolobarnic (mraznik, sivk) 1.50 L; c) liter sirov, možkov (jelenovega jezika), žemljavca, ovčjega vimena 2 L; d) liter malih sivk za vlaganje (mraznik) 2.50 L; e) kilogram mladih čebularjev ali maslenk 3 L; f) kilogram jurčkov z zaprtim klobukom 10 L; g) kilogram jurčkov z odprtim klobukom 6 L. — Kunci žive teže 10 L kg. Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozarjamo pa, da vse cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 5 na rdečem papirju. Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene pri vsem v cenu navedenem blagu.

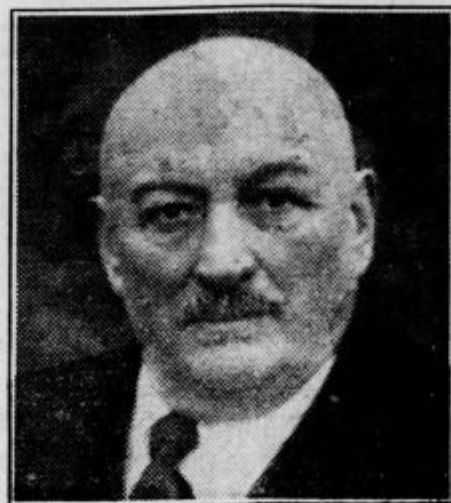
Gospodinjje bodo v cenu opazile nove cene po novi razdelitvi raznih sort jabolk. Tako je bilo urejeno in določeno na željo prodajalcev jabolk z Doljenjskega v soglasju z zastopnicami in zastopniki konsumentov ter tržnega urada. Po želji prodajalcev in gospodinjstev so v cenu navedena pri nekaterih sortah namesto pomolohiških imen ona imena, ki so za razne sorte jabolk v rabi med ljudstvom na delu in tudi med ljubljanskim prebivalstvom. Da ne bo pomot in da bodo kupovalke na trgu jabolka poznale, bodo vse v cenu navedene vrste jabolk razstavljene v omari pri prodajalcih jabolk ob poslopju Ljudske knjižarne na Vodnikovem trgu.

Spet pa opominjamo gospodinjje, naj ne

preplačujejo blaga, ker ga s tem draže samim sebi in vsemu prebivalstvu. Dosti blaga je na trgu tudi po nižjih cenah, kakor so v cenu določene, zato je pa pogajanje in celo draženje popolnoma nepotrebno, poleg tega pa je preplačevanje prav tako kaznivo kakor prodajanje po nedopustnih višjih cenah. Gospodinjje in kupovalke naj same pomagajo pri nadzorovanju najvišjih cen ter podpirajo uradne organe v boju proti dražnji in proti verižništvu ter sploh proti izkoriščanju prebivalstva.

Andrej Podboj †

Ribnica, 22. novembra. Ribniška dolina in z njo vsa doljenjska pokrajina je izgubila enega svojih najpopularnejših mož, ribniški trg sam pa svojega značilnega predstavnika, oblagodarjenega z ljubeznivo ribniško šegavostjo. Umrl je daleč naokrog znani in spoštovani lastnik gostilne »Pri Cenetu«, veleugledni gospodar Andrej Podboj. V Jutru se je večkrat ponudila prilika, da smo pred-

stavili tega uglednega moža najširši slovenski javnosti. To zlasti ob njegovih 80. letnici in ob praznovanju zlate poroke.

Beseda hvale in čaščenja je v trenutku, ko se poslavljamo od tega vrlega moža, skorajda odveč. G. Andrej Podboj je bil zgleden gospodar, kakršni si lahko želimo čim več. Bil je gostilničar, pri katerem se je gost odločil kar zares počutil kakor doma. Predvsem pa je bil vrli »Cene« značajen mož, ki ni nikoli omahoval in je imel odprto roko za vse, kar je bilo v prid trpečim ali narodni celoti. Gospodarska podjetja so ga štela med svoje soustanovitelje, narodna društva med svoje širokogrudne podpornike, socialne ustanove so vedno znale ceniti njegovo radodarnost. Najlepša harmonija v družinskem in družabnem življenju je g. Andreja Podboja ohranila do častitljive starosti 84. jeseni duševno čilga in telesno prožnega. Šele pred tedom dni je začel bolehati in snoci je v miru zasnuil. Naj mu bo lahek počitek tam na farnem pokopališču v Hrovači, kamor ga spremimo v nedeljo ob 15.30! Andreja Podboja ohranimo v častitljivem spominu, ugledni družini pa izrekamo odkritosrčno sožalje!

Zdravstvena avtokolona med ljudstvom

St. Jernej, 21. novembra. Minuli teden je zdravstvena avtokolona, ki pod vodstvom g. Duceja potuje po Ljubljanski pokrajini, posetila večje kraje Krškega polja. V ponedeljek je obiskala Sv. Križ, v torek in sredo Kostanjevico in Črnoče vas nad Kostanjevico, v četrtek 20. t. m. zjutraj pa je prispela v St. Jernej. Na trgu je goste v navzočnosti zbranih občanov sprejel in jim izrekel dobrodošlico občinski komisar g. Karel Jordan. Sprejemu so prisostvovali predstavniki uradov, med njimi g. Bruno Lazzarini, ki je došle pozdravil v imenu Stranke in kot predstavnik italijanske civilne oblasti; dalje tukajšnji zdravnik g. dr. Dušan Reja in šolski upravitelj g. Josip Pirnat, ki je pozdravil v imenu učiteljskega in šolskega ljudstva.

Odziv prebivalstva k zdravniškemu pregledu je številčno presežal vsa pričakovanja. Čeprav v kraju še ni šolskega pouka, je prišlo k pregledu mnogo šoloobveznih otrok celo iz najoddaljenjših podgorjskih vasi. Pregledanih je bilo tudi mnogo dojenčkov in predšolskih otrok. Vse dan — razen kratkega opoldanskega odmora — so bili gg. zdravniki na razpolago množici naroda, ki je pohitela k njim po zdravstvene nasvete. Pregledovalo je šest zdravnikov-specialistov. Največji naval je bil pri röntgeni, ki je za mnoge preproste ljudi — kljub njegovi tolikoletni uporabi v službi zdravja — še vedno novost. Razen otrok je bilo pregledanih tudi mnogo odraslih oseb, med njimi največ mat. Skupno je bilo izvršenih 1192 pregledov, kar je nad vse zadovoljivo število, ki obenem zgovorno priča o naporih službi gg. zdravnikov in zaščitnih sester ter o požrtvovalnosti, s katero se posvečajo svojemu vzvišenemu poklicu v službi človeškega zdravja.

Po izjavah gg. zdravnikov-specialistov je v splošnem zdravstveno stanje prebivalstva naše občine ugodno. Pri otrocih šibkejšee telesne konstitucije so sicer vidne posledice alkohola, s tem v zvezi tuberkulozna obolenja; pomanjkljiva je še higiena domov in telesna snaga, kar pa se bo moglo s širjenjem zdravstvene prosvete znatno izboljšati.

Vodstvu zdravstvene avtokolone je ljudstvo za ta ponovni obisk v St. Jerneju iskreno hvaležno in izreka obenem svoje zadovoljstvo in zahvalo za zdravstvene pobude in zdravniško pomoč požrtvovalnim gospodom zdravnikom in njihovim pomočnikom.

Po izvršenem delu v St. Jerneju je zdravstvena avtokolona krenila v Pleterje, kjer so bili gg. zdravniki gostje oo. kartuzijanov. V petek zjutraj pa so po ogledu samostanskih zanimivosti odpeljali skozi St. Jernej v bližnjo Orechovico.

Sv. Križ, 21. novembra. Ta teden je prispela tudi v našo oddaljeno občino prva zdravstvena avtokolona pod vodstvom g. dr. Alda Duceja in dr. Flajsa. Zdravstvena avtokolona je sprejela številno občinstvo, šolska mladina z učiteljskim zborom in občinski odborniki z županom na čelu, ki je pozdravil v imenu občine predstavnike zdravstva in se jim zahvalil za njihovo človekoljubna prizadevanja. Takoj po prihodu so zdravniki pričeli s pregledom prebivalstva, ki se je vršil deloma v udobnih prostorih modernih avtobusov, deloma pa v šoli, kjer je med pregledom marljivo delovala pisarna avtokolone, kateri je pri oglednem delu pomagalo tudi domače učiteljsko ljudstvo, ki

je prihitelo na pregled celo iz najoddaljenjših krajev občine, se je že v dopoldanskih urah v velikem številu poslužilo ugodnosti brezplačnega pregleda in zdravljenja. Skupno je bilo izvršenih 704 pregledov in to: pri radiologu 151, okulistu 123, zobozdravniku 114, otorinolaringologu 118, pediatru 117, internistu 81.

Ljudstvo je z največjo hvaležnostjo spremljalo človekoljubno delo zdravnikov in jim je hvaležno, da so pokazali tako veliko zanimanje in skrb za zdravje naših občanov.

Kočevarji odhajajo

Crmošnjice, 22. novembra. Kočevarji, ki so nad 60 let prebivali na slovenskem ozemlju, zapuščajo sedanjo domovino. Povsod živahno vrvenje in pripravljanje za odhod. Jeseni se niso več obdelali svojega polja, pa tudi poljske pridelke so nekateri prodali še kar na polju, drugi so jih pospravili sami in nato prodali. Nekateri prodajajo vse premičnine, drugi jih vzemo nekaj s seboj. Zato je po kočevskih vaseh vedno dovolj kupcev, ki se zanimajo za razne stvari. Dan za dnem odvažajo kupci na naloženih vozovih razno blago, poljsko orodje, slamorezce in podobno, kar večkrat prav vredno kupitjo. So pa med kupci tudi prekupec.

Kočevarji pa tudi kupujejo razne stvari, ki so jim pri potovanju potrebne, posebno kočve, obleko, jopice in podobno. Večinoma so to nakupi, še predno so priše

te stvari pod zaporo in se sedaj prodajajo na izkaznice. Tudi goveje živine in prašičev so Kočevarji prodali, nekaj pa so jih sami poklali in požili, mast in slanino pa bodo vzeli s seboj.

Na sedežih kočevskih občin so člani nemške komisije, ki v spremstvu domačinov obiskujejo posamezne vasi in urejajo vse potrebno za selitev. Velika večina Kočevarjev se je odzvala vabilu nemških oblastev za prostovoljno izselitev v Nemčijo in le redki so, ki se jim je dosedanja domovina toliko prijubila, da je ne morejo zapustiti.

Prvi transporti iz okolice mesta Kočevja so že na štajerskem, v nekaj tednih pa bodo odšli vsi, ki so se javili za preselitev. Med njimi so tudi nekateri taki, ki po rodu niso Nemci, imajo pa med Kočevarji bližnje sorodstvo, ali žene Kočevarice ter so se odločili za preselitev, da ostanejo skupaj. Po sicer mirnih kočevskih vaseh je zdaj vse razigrano, mnogi se gostijo in prepevajo. Želimo jim srečno pot!

Obnovite naročnino!

IZ KOPALISCA
»Prosim listek za kopanje. Koliko stane?«
»En dinar! A če jih vzamete tucat, potem stane en listek le 75 par!«
»Kaj — tucat? Saj vendar ne vem, če bom še dvajset let živel.«

SPORT

Nov duh v sportnem svetu

Kaj pišejo o razvoju mednarodnih sportnih odnošajev v bodoče?

Ugledni italijanski sportni dnevnik »Gazzetta dello Sport« objavlja v eni zadnjih števil daljši članek z naslovom »CONI in mednarodni odnošaji«, ki ga je napisal njegov lahkoatletski sodrnik Ferrario Luigi in v katerem je nanašanih nekaj značilnih ugotovitev o sedanjem stanju in bodočem ustroju mednarodnih sportnih organizacij. Ker noben sportnik pri svojem delu ne gleda samo na razvoj sporta v svoji neposredni bližini, temveč ga privrženost in ljubezen do njega vežeta prav za prav na sportnike vseh narodov sveta, ni odveč, če tudi naše sportnike in prijatelje sporta seznanimo z vsebino tega članka, ki daje nekaj vpogleda v bodočo stavbo sportne Evrope in sportnega sveta sploh. Pisec pravi med drugim:

Vojna je prekinila velik del mednarodnih odnošajev tudi na sportnem polju. Mednarodni olimpijski odbor je deloma na tej, deloma pa na oni strani zapornice. Njegovo tajništvo posluje v Lausanneu, olimpijska revija pa, ki objavlja oficijelne sklepe tega odbora, izhaja v Berlinu in jo še zmerom vodi nemški dr. Diem. Presejnik COI prebiva v Belgiji, podpredsednik Hedstrom pa skuša iz švedske vzdrževati zveze s posameznimi odborniki, ki pripadajo deloma državam osi, deloma zasedenim ozemljem in tudi nekaterim, ki niso v vojni.

Mednarodne sportne zveze so praktično prenehale delovati, tako da trenutno tudi ni nobenih svetovnih prvenstev niti ne verifikacija mednarodnih uspehov, še manj pa kdo misli na izpopolnitev in prireditev raznih tehničnih pravilnikov.

Vsi ti mednarodni sportni organi občutijo dandanes svojo slabo stran zaradi svojega izvora. Bilo je namreč takrat, ko so bili ustanovljeni tako, da so jim hoteli dati demokratsko podlago in ustvariti v več primerih neke vrste organizacije po vzoru Društva narodov. Dejansko so bili vsi ti mednarodni sportni organi pod volstvom predstavnikov premaganega demokratičnega sveta in ti voditelji smatrajo sedaj, čeprav bi lahko delali, za pametnejše, da ostanejo v senci in se dogodki razvijajo sami od sebe v tih nadi zanje, da bodo na dan zopetnega sestanka raznih odborov spet ločili svojo vlogo.

Nekaj hrvatskih V Zagrebu ne bo več profesionalov

Vodja hrvatskega nogometnega sporta dr. Rudolf Hirtreč, brat še bolj znanega mednarodnega igralca Ive Hirtreča je dal inozemskim novinarjem daljšo izjavo o bodočem razvoju te sportne panoge na Hrvaškem. Novi vodja hrv. nogometašev si je zastavil nalogo, da bo predvsem nadzor odgovorne državne sportne učitelje v tej smeri, da bodo vzgojili sposobne nogometne sodnike, da bodo vsakokratno reprezentanco pripravili kakor treba, da bodo na novo uredili ves prvenstveni obrat in slednjič povečali možnosti za mednarodne odnose.

V hrvaškem sportu v bodoče ne bo več nobenih poklicnih igralcev, temveč bodo ta težki problem rešili po nemškem vzorcu. Mišljeno je, da bodo sedanje tihe profesionalne spravili do kruha, obenem s službami pa jim omogočili, da se bodo lahko kljub temu še posvečali nogometu. Igralci, ki se niso izučili za noben poklic, bodo poslani v tečaj in potem spravjeni na mesto, kjer bodo lahko zaposleni polnovredno.

Velika reforma je bila že izvedena glede števila društev, ki jih je bilo marsikje preveč. Saj so imeli na primer samo v Zagrebu 60 klubov, med katerimi so se seveda nekateri trajno borili s finančnimi težavami. V zadnjem času so v raznih krajih majhne klube spravili pod okrilje velikih, tako da si niso opomogli samo s finančne strani, temveč obenem pridobili tudi v tehničnem pogledu.

Hrvatsko nogometno prvenstvo se bo izvajalo po nemškem vzorcu — po točkah. Dr. Hirtreč je potem na kratko omenil najmočnejše klube na Hrvaškem, med katerimi zavzemajo najvišnjeja mesta Gradjanski, Hašk in Concordia. Na kraju ni pozabili omeniti, da je bila hrvaška nogometna zveza pred kratkim zelo počaščena, ko se je izpolnila davna želja in je bila kot enakovredni član sprejeta v mednarodno nogometno federacijo. Tako so zdaj ustvarjeni vsi pogoji, ki bodo hrvaškemu nogometu omogočili, da bo lahko skrbel za svoj procvit tudi z mednarodnim spredom,

ki bo Hrvate v sportnem tovarstvu že bolj povezal z ostalimi evropskimi narodi.

Hrvatski tabelistični igralci so imeli v nedeljo svoje prvenstvene nastope v vseh disciplinah. Med posamezniki se je spet izkazal stari mednarodni igralec Zarko Dolinar, član Haška, ki je po izvršnih igrah brez težav zasedel prvo mesto. Med moštvih je igral tudi znani zagrebški predstavnik te sportne panoge Blaž. Med junjorji je prišel do najvišjih častí Haškovec Čajkovski, med ženskami pa je tudi zmagala Haškova članica Pečnikova. V tekmi parov sta osvojila prvenstvo Zagreba Tešljan in Blaž, igralca Uranle, med mešanimi pari pa Tešljan in Šlezinger. Prireditve je lepo uspešno in sportni voditelji Hrvatske so zadovoljni tudi s tem, kar so videli na tem turnirju.

O prekinjeni tekmi med Gradjanskim in Concordijo, ki ji manjka do konca še 40 minut in je zdaj Gradjanski s 4:0 v vodstvu, čitamo že od vzrokih prekinitve naslednje: Zaradi ugovaranja je sodnik Kranjc v četrty minuti drugega polčasa izključil igralca Muradorija. Ta hip se je okrog njega in sodnika zbralo vse moštvo prizadetih, sodnik pa je takoj nato tekmo odložil. Sportni strokovnjaki so edini v tem, da se je sodnik Kranjc prenapeljal in bi se bila dala tekma s primerno avtoriteto privedi do konca. Zadnjo besedo o končni obliki tega srečanja bodo izrekli za zeleno mlizo.

Italijanski hokejisti na ledu iz Milana so preživeli na Dunaju dva dni in so nastopili po zmagi prvega dneva še drugič proti reprezentanci Dunaja. Oficijelno se je to srečanje končalo neodločeno 2:2, poročila pa pravijo, da so Italijani v 7. minuti tretje tretjine spravili ploščico še enkrat med drogeve, česar pa sodnik nije ni videl. Milančani bi morali igrati še v Monakovu, ni pa izključeno, da se bodo vrnili naravnost domov. Zanimivo hokejsko tekmo bodo imeli v nedeljo v Bazlu med reprezentanco švedske in švice; to bo ogorčena revanša za nedeljski poraz švicarjev na drsališču v Stockholmu.

SK Svoboda. Danes v nedeljo morajo biti vsi igralci prvega moštva točno ob 14. uri na igrišču SK Marsa za Kolinsko tovarna. Opremo pripelje gospodar.

Mnogi so menili, da je Kvan-hij s samim hudočcem v zvezi, sicer bi ga gotovo kaka prošnja omečila in če bi bil pravi človek, bi se moral usmiliti svojega očeta in ubogega naroda. Ali

on ni prizanašal nikomur. Čim bolj so ljudje trpeli, tem bolj se je on radoval in naslajal. Pri tem pa ni morda niti pomislil, da utegne biti tudi on nekoč ubit, obešen ali sežgan. Misli je, da je

mogočnejši od vseh in da se mu ne more nič hudega pripetiti. Prepričan je tudi bil, da ga ne bo nihče pregovoril, naj se poslovi od roparskega življenja. A temu le ni bilo tako. Da je Kvan-hij v zmoti, se je kmalu pokazalo.

Tako se je dogodilo, da so roparske tolpe dospele tudi v vasico Kian-Hsi. Roparji in drugi taki zli ljudje vrše svoja črna dejanja ponoči, a Kvan-hij in tovariši so bili celo tako pogumni, da so vdrl v Kian-Hsi podnevi. Ker so kmetje bili zdoma, so roparji na lahek način izvršili svoje namere.

Ko so marljivi in miroljubni kmetje videli, kako jim roparska sodrga uničuje sadove truda so ieli napol blazneti. Žene so se trgale in vlekale za kite, zasajale so si nohte v obraze in si grizle ustnice. Med tem so strahovito jokale. Može pa so se tolkli s pestmi po obrazih in iz njihovih ust so vrele grde kletve. Pomagati si niso hoteli, pa saj si tudi

...IN TAM SO ČAKALI SVOJE USODE...

niso mogli. Prav gotovo, da bi ne bili kmetje prav nič opravili, tudi če bi šli nad roparje. Zato so raje ostali skoraj vsi na polju in tam so čakali svoje usode. Dva človeka pa sta le hitela v vas. To sta bila kmetiča mož in žena rednika Hij-an-eje. Ostali ljudje so mislili, da sta ponorela. Zato so tekli za njima in ju vlekli nazaj.

»Bodita pametna in tu ostanita, morda nas roparji le ne bodo našli!« Tako so ju skoraj vsi opozarjali, a kmetiča jim nista odgovarjala. Iztrgala sta se in svoje. Iztrgala sta se ljudem iz rok in še bolj kot prej hitela proti Kian-Hsiju. Na noge se jima je bilo nabralo polno blata, kar ju je seveda oviralo pri teku. Usta sta imela široko odprta in komaj sta lovila sapo. Četudi grozno trudna in napol mrtva, pa sta vendarle dospela do svojega doma. Ta dva človeka sta zelo ljubila svoj kos zemlje, rada sta imela tudi leseno bajtico, a nad vse jima je bila rejenka Hij-an-eje. Baš zaradi nje sta bila pribežala domov, da bi jo otela smrti. Ali pred njunim domom so bili že roparji, med njimi pa je stala Hij-an-ej. To je rednika nemalo presenetilo in že sta bila prepričana, da je njuna rejenka pogubljena.

»Kaj hočeta tu?« so zarohneli zločinci nad njima. Rednika sta padla na tla in trepetaje jecljala:

»Nikar nama ne ubijta otroka. Tu

sva midva in namesto ne pokončajte naju. Pustite jo pri življenju, saj hudega nič ni nikomur storila.«

»Takoj utihnila in ostanita mirna, mi bomo storili kakor nam bo drago.« Te besede je zakričal ropar, ki je bil najlepše opravljen in ki je bil videti poglavar. Po besedah ki jih je bil izrekel starcema se je obrnil do Hij-an-eje in z njo je nadaljeval pogovor, ki ga je bil začel že pred prihodom rednikov. Poglavarju ki ni bil nihče drugi kakor Kvan-hij je Hij-an-ej zelo ugajala. Zato ji ni storil nič zatega in z njo je govoril prijazneje kot bi govoril s samim Bogom. Četudi je bil krut in surov, je znal vendarle tudi lepo govoriti.

»Kaj vendar delaš pri tej kmečki bajti?«

»Skromno imetje čuvam mojih ljubljenih staršev,« je odgovorila Hij-an-ej in pri tem pokazala s svojo belo roko na svoja kletčca rednika.

REDNIKA STA PADLA NA...

»A rečem ti, devojka, da streha te hiše ni vredna, da krije tvojo lepoto. Ako hočeš, pojdeš z menoj in živela boš kakor boginja.«

Tedaj so se solze ulile rednikoma po velih licih in zavzdihnila sta: »Raje odpeljite naju in nama vzemite vse, le Hij-an-ej pustite živeti.«

DALJE

Sare za naše male

Učitelj ima v šoli predavanje o človeški glavi. Zdaj pozove učitelja učenca naj našteje organe človeške glave. Janezek se oglasi: »Uho, gospod učitelj!«

»Dobro,« reče učitelj, »nu, Mihec, še ti kaj povej!«

»Uho, gospod učitelj!« reče Mihec.

»Mihec, saj to je pravkar Janezek povedal.«

»Da, gospod učitelj, toda jaz sem mislil drugo uho!« se odreže Mihec.

Učitelj: »Mihec, pri tej domači nalogi, ti je gotovo pomagal starejši brat!«

Mihec: »Ne, gospod učitelj!«

Učitelj: »To ni res!«

Mihec: »Je res! Pomagal mi ni — ampak sam jo je napravil!«

Oče: »Tonček, kolikokrat sem ti že rekel, da ne piskaj!«

Tonček: »Šestkrat, oče!«

Modri izreki

Vsak zavistnež je nesrečen. Bolje je biti med prvimi zadnji, kakor pa med zadnjimi prvi. Pametnega spoštuješ po popuščanju, neumnega pa po trmi.

Stare obleke osvežimo

Vedno več bo treba iznajdljivosti, da bomo lahko shajale kar najdlje s starimi oblekami. Dobro preglejmo svojo zalogo omošenih oblek! Morda je med njimi obleka, ki smo jo že zavrgle, ker je blago na nekaterih mestih tako oguljeno, da ga ni več moči popraviti? Toda to je še staro, predvojno blago in ima svojo vrednost, ker je iz čiste volne. Če nekoliko premislimo, ga bomo z majhnim kosom novega blaga lahko tako popravili, da odpadejo poškodovana mesta. Včasih je možno ustvarjati prave čudeže iz dveh starih oblek, ki vsaka zase nista za nobeno rabo več, če pa združimo vse, kar je dobrega na njiju, lahko dobimo imenitno novo obleko in še nam ostanejo večji kosci, ki jih seveda tudi uporabimo. Iz dveh oblek je n. pr. napravljena prva obleka na naši skici, ki po vsem učinkuje, kakor da smo jo ustvarili nalašče tako po zadnji modli. Na ta način lahko znatno razširimo obseg kake stare obleke, kar pride zlasti prav bodočim materam, ki ne morejo računati s tem, da bodo dobile dovolj blaga za široko novo obleko. Druga obleka, ki jo vidite na naši skici, je dvoledna krojena in je zgolj osvežena z drugačnim blagom ali s sviljo in barvi blaga obleke. Pri tako popravljene obleki namreč odpadejo poškodovana mesta pod pazduho, dočim je rokav popravljene s kosi blaga, ki jih pridobimo ob straneh života. Če spretno kombiniramo barve, učinkuje obleka izredno elegantno.

Moška pletena čepica

Ali ste že premišljevali, kaj mu boste poklonili za Milavža? Senaj, ko je za sleherno večjo reč treba živorevati štedilke z oblačilne karte, ko je treba štediti na vseh koncih in krajih. Kdo pa je tisti »on«? Nu: mož, prijatelj, brat, sin — gotovo smo med tem naštevanjem povedali tudi tistega, ki pride za vas v poštev, tistega, ki ga želite razveseliti z majhnim darilom.

Predlagamo vam, da se lotite dela športne pletene čepice, ki mu bo v velikem mrazu prekrivala ušesa. Prišla mu bo prav,

Moda in dom

ko bo hodil zjutraj na delo, grela ga bo na izletih ali pri smučanju. Za takšno čepico potrebujete malo volne, ena štrna zadostuje. Če ne gre drugače, sparajte stare športne nogavice, navijte pridobljeno volno na leseno deščico in to čvrsto navito volno operite z deščico vred v mlačni milnici in jo tako tudi posušite. Volna bo kakor nova!

Čepico pletemo iz dokaj tanke volne in sicer z iglami 2½ cm. Čepica sestoji iz treh kosov, od katerih sta dva enaka in pokrivata ušesi. Enega in drugega prične pletati spodaj in sicer naslanjamo na iglo 69 zank, na katerih pletemo desno pravo stran in obratno stran, na koncu vsake vrste pa dodamo pletenju po 1 zanko, dočim snemamo istočasno v vsaki drugi vrsti 2 zanki v sredini. To storimo tako, da pletemo skupaj 29. in 30. zanko, nato prevzamemo 31. zanko, ne da bi jo pletli in pletemo 32. zanko, preko katere potegnemo zanko, ki je nismo pletli, to se pravi 31. Tako pletemo 10 vrst. Tu prične pletati v gladkem vrbu, to se pravi, da pletemo na pravi strani desno, na nasprotni pa levo. Z

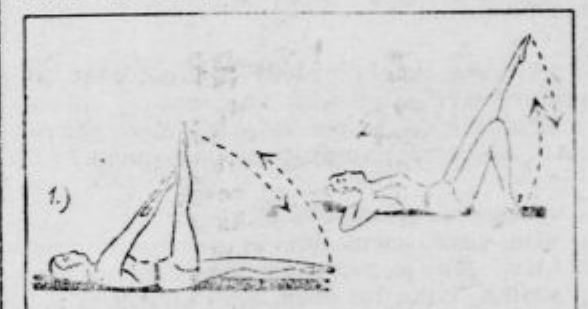
snemanjem v sredini dela in z dodajanjem na obeh straneh pa nadaljujemo kakor prej in v sredini pletemo snemane zanke vselej desno, da je videti po sredi nekakša izbočina proga. Ko je delo dolgo 20 cm, če ga pomerimo po črti v sredini, končamo z dvema vrstama samo desno pletenih zank in nato zaključimo. Srednji čelni kos pletemo samo desno na obeh straneh in naslanjamo zanj 40 zank, na katerih pletemo 12 cm naravnost. Tu razdelimo delo v sredini na dvoje in nadaljujemo pletenje le na desni strani in sicer tako, da na tistem robu, ki je ob sredini, snemamo v vsaki drugi vrsti po 1 zanko, dokler pletenja ne zaključimo. Drugi del kerčimo enako. Gotove dele prelikamo in jih sestavimo s skritimi vbodi.

Za tiste, ki v poklicu mnogo stoje

Mnoge ženske, ki so zaposlene v raznih poklicih, med njimi vse prodajalke, so prisiljene stati in stopicati na mestu dolge ure, kar je vse bolj utrudljivo od prave

telovadbe. Od tega se dostikrat počutijo noge kakor mrtve, žile jim postanejo boječje, stopala, členki in meče otečajo, vse to pa povzroča motnje v krvnem obtoku, kar je zopet v zvezi z različni okvarami splošnega zdravstvenega stanja.

Sleherina ženska, ki je podvržena tem tegobam, dobro ve, da jo ležanje lahko pomiri, malo pa jih je, ki bi poznale blagodejne učinke posebnih telovadnih vaj, ki

pomenijo za utrjene noge izredno olajšanje. To vaje, ki jih je treba opraviti pred spanjem, omehčajo mišice na nogah in z zelo milim postopkom znova počivajo krvni obtok v spodnjih okončinah.

I. vaja. Ležemo na hrbtu. Roke so ob telesu. Istočasno dvigamo obe roki in desno nogo in jih združimo nad životom (dizli). Vrnemo se v iztegnjeni položaj (vdihi) in začnemo znova z levo nogo. To ponovimo dvakrat.

II. vaja. Ležimo na hrbtu. Dvignemo iztegnjeno levo nogo takas ko je desna noga skrita in se dotika tal anko s kolenskim prstom. Potem skrijemo levo nogo in iztegnemo desno. To ponovimo dvakrat brez premedit.

Pri prvi vaji moramo napiti in pravilno vdihavati in izdihavati, da vaji pa moramo izvrševati lepo počasi in lagodno.

Uporabljimo vse maščobe

Ali veste, da lahko dobite iz goveje juhe precej maščobe? Ko se juha ohladi, lahko posnamete s penavko z njene površine maščobno skorjo, ki jo spravite na suhem kraju. Ko delate tako že kak mesec in se vam je v pešadi nabralo precej maščobe, jo morate izčistiti. To storite tako, da jo raztopite v neslanem krompirju (zadostuje prav malo vode). To mešanico točete z vilicami kakor sneg in vse, kar je nečistega, pade na dno posode. Nato postavite vse skupaj na hladno, maščoba ostane na površini vode, dobro jo ocedite, nato pa jo lahko stopite in stopljeno spravite v lončenem loncu. To maščobo lahko uporabljate za vsakršno praženje in peko, zlasti krompir je odličan, če ga spečete na tej maščobi in servirate prav vročega.

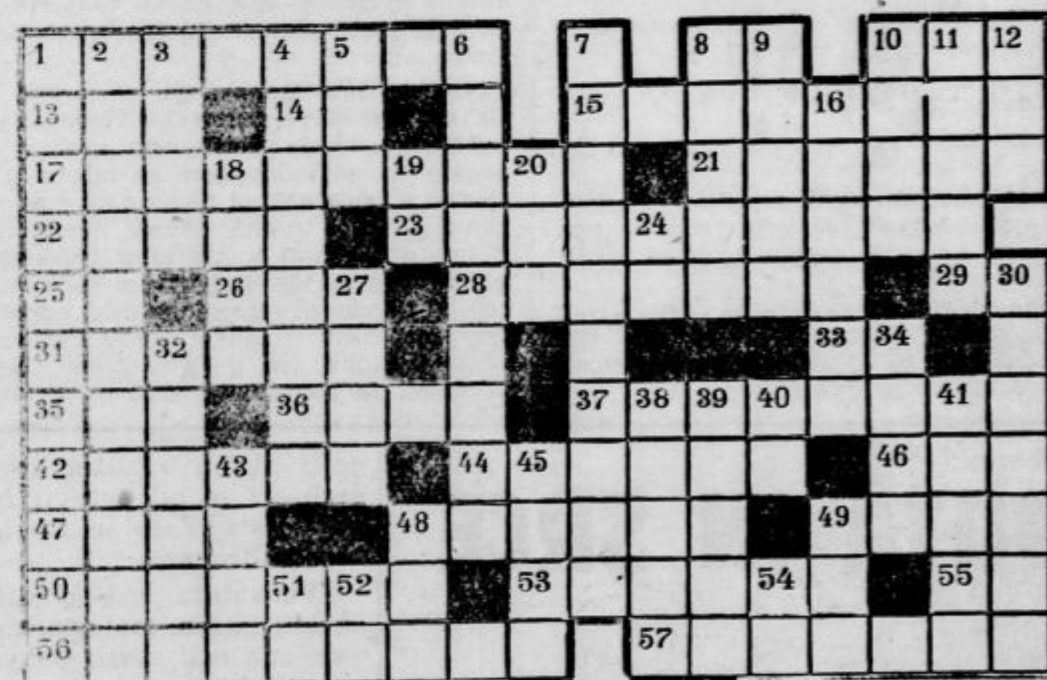
INSERIRAJTE V „JUTRO“

PRI SPOVEDI

— No, Janez, zdaj mi pa povej, kolikokrat si prevaril svojo ženo?

— Ali prečastiti! Prišel sem vendar zato, da se pokasam, ne pa za to, da se pred vami hvalim...

Nedeljska križanka

Vodoravno: 1. bičnjak, palača z nestetimi sobanami; 8. judovski mesec; latinski predlog; 10. abecinski poglavar; plemič; 13. steynik; 14. igralna karta; 15. vrsta umetnin (množ.); 17. nesreča, pogibelj (množ.); 21. mesto na Poljskem; 22. indijanska trofej, odrezana koža z glave; 23. slavni makedonski kralj; 25. oslovski glas; 26. holandski izseljenec v Južni Afriki; 28. jezero v Sev. Ameriki; 29. veznik; 31. šivati strgane nogavice; 33. kratka nemških napadalnih oddelkov; 35. danski denar; 36. napis na križu; 37. del moške srajce; 38. obleke; 42. polna gnoja; 44. holandski teolog, ustanovitelj sekte; 46. veznik; 47. ujemanje zadnjih zlogov stihov v pesmi; 48. slavnostna pojedina; 49. ograja; 50. slabokrvnost; 53. kraj v Srbiji; 55. nikalnica; 56. ljudje, ki so mirno vdani v usodo; 57. vrsta števil v matematiki.

Navpično: 1. pisatelj slovarja; 2. Tolstovo delo; 3. češka tovarna za obutev; 4. ruski muzik; ki je igral važno vlogo v Rusiji za časa svetovne vojne; 5. jadranski otok; 6. bogoslovje; 7. žarnice pri radijskem aparatu; 8. italijanski vojak-domačin; 9. pišči skromni; 10. tekoča voda (množina); 11. otoki v Atlantskem oceanu; 12. pobarvan z neko barvo; 16. veselje; 18. ime nekaterih mest v starom veliku; 19. egiptčano

božanstvo; 20. vrsta vetrov v Alpah; 24. isto kot 33. vod.; 27. naša filmska igralka Ita; 30. ruski pisatelj; 32. živ-zav, ki vlada na ulicah; 34. letopis; 38. prilastiti si; 39. govornik; 40. nemški predlog; 41. ime film. igralka Massey; 43. naš slikar; 45. slovansko plemje; 46. moški glas; 49. ameriški pesnik Edgar; 51. vrsta zelje; 52. osebni zaimek (3. sklon, enklitika); 54. osebni zaimek.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. prestolonaslednik, 17. aeroplan, 18. Labrador, 19. tvor, 20. greben, 22. n. n. 23. n. 24. rostra, 26. gamaša, 28. Vls, 29. il. 30. i. e. 31. Laba, 32. anas, 34. ovirati, 37. analitika, 40. Tesalija, 41. lj. 42. Al(umundum), 43. Ir(idum), 44. Tira, 45. antika, 48. ro, 49. Lisinski, 51. vrtili, 53. ana, 55. tnal, 56. Ako, 57. nad, 58. moskit, 59. anapesti.

Navpično: 1. patriotizem, 2. revolver, 3. Eros, 4. sortirali, 5. t. p. 6. Olga, 7. Lar, 8. Omega, 9. Aleman, 10. Sana, 11. LB, 12. Ernani, 13. dan, 14. n. d. 15. lomi, 16. kristaloidi, 31. baba, 25. realisti, 27. šaljljvke, 28. vsi, 31. ljana, 33. atlet, 35. is (= on), 36. Tirint, 38. alt, 39. karta, 45. Akon, 46. ul, 47. Kras, 49. las, 50. ala, 52. emi, 54. no, 56. ap (= apostol).

Pariški nadomestek za avtotaksi

Življenje lepe Helene

Ali je lepa Helena, junakinja trojanske vojne, res živela? Seveda je živela. Literarna zgodovina nas uči, da si baš največji pesniki niso ničesar izmislili, temveč da so opisovali življenje, ki so ga sami gledali, pa čeprav so mu dajali v svojih pesnitvah posebno obliko.

Da je Troja v resnici obstajala, so nam dokazala Schliemannova izkopavanja. Lega njenih razvalin ustreza tako točno opisu, ki nam jih je podal Homer ali kdor koli že je ustvaril »Iliado« in »Odisejo«, da je moral pesnik mesto brezpogojno poznati. Prav tako je dokazano, da so obstajale Mikene, Agamnenovo mesto in Sparta. Troja sama pa je bila, kakor je razvidno iz razvalin, porušena do tal. Če se je tedaj vršila trojanska vojna, zakaj bi naj bila lepa Helena prazna izmišljotina.

Zanimati nas mora vprašanje, kako naj si prav za prav predstavljamo vsakdanje življenje te lepe in usodne ženske. Predvsem je bilo gotovo dosti bolj patriarhalno nego življenje današnjih žena, a vendar ne tako svobodno, kakor si predstavljamo življenje orientalskih žensk. Celo iz Homerja, ki je nehoti izenačeval obe kulturi, ahajsko in trojansko, je razvidno, da so bile Ahajke, kakor Helena, Navzjakaja, Penelopija in druge, popolnoma drugačnega kova nego n. pr. Trojanske Hekuba in Andromaha, ki so se zanimale samo za svoje rodbine in moše. Sicer pa je bila tudi Helena v prvi vrsti gospodarka in svoji hiši. Kakor o Penelopiji nam omenja Homer, lepi Heleni mimogrede, da je bila umetnica ob stavah, tkanje pa je pomenilo za sta-

rogrške dame dosti več nego ročno delo za evropsko dvorno damo pred kakšnimi petdesetimi leti. Bilo je življenska potreba. Tvorivo je bilo v prvi vrsti volna, nato platno. Blago so tudi doma barvali, vendar pa tega dela skoraj gotovo niso opravljale dame same. To blago ni bilo vedno enobarvno, temveč se je pogosto ponušalo z bolj ali manj zamotanimi, večbarvnimi vzorci. Oblčila so bila sama na sebi preprosta: spodaj je nosila lepa Helena kakor ženske njenega rodu srjaci podoban kiton, zgoraj pa dolgi peplos z mnogimi gubami, ki se je vlekel za njo. Zunaj so ženske nosile tudi nekakšen pajčolan čez zadnji del glave, ki je bil često uvezen s srebrnimi nitmi. Seveda pa je moda prinašala marsikakšno spremembo, čeprav te niso bile tako pogoste kakor dandanes. Tudi močini izvoz je obstajal že v tistih časih, posebno visoko so cenili purpurno pobarvana oblčila iz Sidona v Feniciji. Sam Parid je prinesel v Sparto nekoliko takšnih oblčil. Modno središče tistega časa pa je bila Kreta, ki je zavzemala tudi v kulturnem in civilizacijskem pogledu v vzhodnem Sredozemlju položaj kakšnega Pariza ali Dunaja pred to vojno. Kako rafinirana je bila tamkajšnja moda, nam kažejo globoko dekoltirana krinolinska oblčila starokretske kipeve. Značilno pa je, da so se vladarice in plemenitašnje grške celine navzile vsem kretskim vplivom, kar se tiče isipa, držale domačih načinov: na glavah so nosile v primeri s kretske profinjenosti malce barbarsko učinkovita zlata ogjavja, diademe iz zlatih ploščic, ki so visele čez senca, precej težke uhane, slonokoščene igle v lasih s težkimi kristalnimi gumbi, zaplestene in obroče na rokah, zaponke (celo prave vurnostne zaponke), prstane in težke ogrlice iz severnjakega jantara. Kot uvoženo blago so Ahajke poznale gotovo tudi verižice iz karneola in svetlo zelene fajanse ter emajlirana držala za oblčila. Del zakladov, ki jih omenja Homer v zvezi z lepo Heleno, je predstavljati gotovo takšen nakit: drugi del pa dragocene, s reliefnimi okrasi opremljene zlate in srebrne posode, kakršne so našli v grobovih mikenske dobe.

Ostalo gospodinjstvo je upravljala ponavč gotovo oskrbnica, s kumunjo lepa Helena ni imela opravka. Sicer pa so bile jedi zelo preproste: ječmenov in pšenini kruh, na raznu pečene živali, perutnine v splošnem nič, enako tudi rib. Pač pa dosti sadja, jabolk, hrušk, smokve, melon in oliv.

Kar se tiče stanovanja, je prišla lepa Helena s svojo preselitvijo v Trojo po vsem videzu na slabše. Kraljevski gradovi njene rodne Peloponeza so bile mogočnejše stavbe z velikanskimi ploščadmi, gospodarskimi poslopji in shrambami, mnogimi velikimi dvoranami s krasnimi freskami in s marmorjem ter alabastrom na tleh. V teh gradovih so obstajale celo kopalnice. Nasproti temu je bilo v gradu Paridovega očeta Priama vse prično temno. Največ prostora je zavzemala gotovo Priamova

palača sama, a za sinove, hčere, zeta in snahu je bilo po Homerju na razpolago bolj malo sob. Vsekako je značilno, da si je dal razvzajati v včasih tudi neznošni hišni ljubljene Parid zgraditi svojo hišo, ki je veljala s svojimi poslikanimi in stukturiranimi stenami v Troji za zelo lepo, a je bila v primeri z mikenskimi zgradbami vendarle še zelo primitivna. Približno meter debeli zidovi so obdajali podolgovato dvorano s površino kakšnih 100 štirinajstih metrov, ki je gorelo v njeni sredini bržkone ognjišče, a je rabila v bistvu kot spalnica. Ta glavni prostor se je na eni izmed ožjih strani odpiral v majhno vežo, ki je predstavljala dejansko bivalnico, a poleg njega so bili, kolikor je bilo na tesnem prostoru mogoče, še nekatere shrambe.

Pri tem pa si trojanskega življenja vendarle ne smemo predstavljati kot barbarstvo. Čeprav Helena tu ni razpolagala kakor v Sparti z dragocenimi srebrnimi posodami in kopalnimi kadmi iz srebra in čeprav je bila trojanska lončena obrt na nižji stopnji nego mikenska, so vendarle živahni trgovinski stiki s celino in otoki prinašali v Trojo marsikaj lepega. Med dragocenimi stvarmi, ki so jih izkopali v Troji ali v bližnjih krajih, je omeniti n. pr. igralno desko iz slonovine z vločki iz gorskiga kristala in modrega stekla ter srebrnimi, zlatimi in kristalnimi okraski. Posode iz stearita, sklode iz alabastra z rdečimi žilami, mazično posodico iz nojevega jaca, ki so mu dali alabastrov podstavek in zlat pokrov z majhnimi reliefi iz fajanse, dalje skrinjice z zlatimi reliefi zlatih, s reliefnimi prizori okrašene čaše itd. Zakaj bi ne imela tudi lepa Helena v Troji polno takšnih lepih stvari? Njeno življenje tam v Troji ni bilo barbarstvo. Barbarski časi so nastopili šele nekoliko stoletij po trojanski vojni, in sicer tedaj, ko so primitivna dorskata plemena vdrli v področje mikenske kulture. To razdobje barbarstva v starogrški zgodovini je premagal šele dosti poznejši periklejski čas.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Ah, da,« je vzkliknila ga. Brownova iz Bostona v Neaplju, »če opazujem Vezuv, moram misliti vedno na svojega pokojnega Humphreya — tudi ta je kadil tako močno.«

»Ali vas smem prositi za petdeset lir predujma?« je vprašal vajenec.

»Petdeset lir?« Se je priel za glavo.

»Ali se hoče napraviti samostojnega?«

»Zena vas je zapustila?«

»Da, pred tremi dnevi.«

»Kaj vam je rekla za slovo?«

»Miha, kako mi stoji novi kloouk?«

V Aberdeenu so vozno za omnibus zuzali od treh na dva pencea. Škoti so bili zavoljo tega zelo hudi. Zakaj? Zato, ker o tako prištedili samo dva pencea.

nejši zločin »žalitev njegove prevzvišenosti« — greh, ki je bil pravil je marsikoga na kolo ali na vešala. Zato se mi je zdelo pametno, obrniti besedo drugam.

»Vaša miza, gospod Andrej, ne potrebuje popravljanja,« sem malomarno odvrnil. »In vaše vino je vzvišeno nad vsako pohvalo.«

»Oh da! Vino! Toda, fej, gospod,« je oporekel in za trenutek razširil zrenice. »Kaj mislite, da sem ga dobil od Mazarina? O ne! Podaril mi ga je gospod de La Motte, ki se mi skuša priljubiti, da bi dobil človeka v hiši njegove prevzvišenosti. Nemaren človek je ta La Motte,« je dodal in hlipnil: »ali, tako mi Bakha, vino ima tako dobro, da moram res govoriti s stricem zastran njega. Pomagajte mi, da vstanem, de Luynes. Prosim vas, postavite me na noge. Rad bi trčil na zdravje tega vinskoga dobavitelja.«

Stopil sem k njemu, a v tem se je bil, čeprav s težavo, že sam pobral in obstal tako, da se je z eno roko opiral na mizo, z drugo pa na hrbet stola. Pokaral sem ga, rekoč, da je že tako nad mero pil, a vse je bilo bob v steno.

»Ni res,« je zakričal. »Ali mar plemič nima pravice sedeti na tleh, kolikor ga je volja?«

Da bi svoj ugovor še bolj podčrtal, je izpustil stol in z odprto dlanjo zamahnil po zraku. Ob tem mahljaju je izgubil ravnotežje. Optekel se je, zaklatil z rokami in padel vznak, pri čemer se je nagonsko ujel za mizni prt in v svojem padcu potegnil s seboj kozarce, steklenke, posodo, svečnike in druge predmete, ki so se z gluškim trščem usuli po tleh.

„Nižinska bolezen“

Doslej smo dobro poznali gorako bolezen, toda med zadnji spopadi med Bolivijo in Paragvajem v Gran Chacu so imeli priliko opazovati drugo, tej nasprotno bolezen, ki bi jo lahko imenovali tudi »nižinska bolezen«. Dr. Monge z vseučilišča v Limi (Peru) trdi, da je ta nenavadna bolezen zahtevala več žrtve nego orožje, ki so ga uporabljali borci. Po njegovih ugotovitvah se loteva brez izjeme vseh andskih gorjancev, ki se mudijo dalj časa v nižinskih ali pa le malo visokih krajih. Po vsej andski velegorški verigi in v višini nad 4500 m živi približno 12 milijonov ljudi in njihove posebne življenjske prilike so jih spremenile v pravo in posebno človeško pleme, ki ga dr. Monge z malce pretiranim, toda prav primernim izrazom označuje za »stratosferno pleme«.

Pri teh ljudeh ne gre, kakor bi si lahko mislili, za navadno prilagoditev velegorsekemu podnebnju in življenju, temveč za resni-

no pridobitev novih lastnosti, ki so se ustale po mnogih pokolenjih. Kri teh mož in žena je gostejša, bolj lepka in vsebuje dosti več rdečih krvnih telescev nego kri »navadnih zemljanov«, poleg tega so ta krvna telesa tudi debelejša. Vzrok je lahko umetel: v višini 4500 m se mora organizem zalovljiti z manjšo količino kisika v zraku, na to pa reagira na ta način, da proizvaja več rdečih krvnih telescev z večjo površino, ki se vežejo na ta način z večjo množino kisika nego normalna kri.

Po mnenju istega dr. Mongea ima to posebno andsko pleme vse biološke značilnosti, ki so potrebne za visok odstotek stratosfernih letalcev. Kakšnih 10 odstotkov andskih gorjancev prihaja sicer vsako leto v nižino, kjer opravljajo poljska dela, toda po nekoliko tednih se morajo z vsvo naglo vrtni v svoje visoke domove, ker njih organizem ne prenese za stalno nižinske meteorologije.

Mravlja uničuje deželo

Majhna žuželka, proti kateri vodi znana borba, je kriva, da velikanska ozemlja Južne Amerike na obeh straneh ravnika za poljedelstvo in naseljevanje ne prihajajo v poštev. Posebno v Braziliji se očituje to uničevalno delo te žuželke, neke mravlje, ki spreminja rodovitne predele v puščave ter je uničila že mnogo lastnikov bananskih, oranžnih in sladkornih nasadov. Samo v brazilski provinci Sao Paulo cenijo škodo, ki jo napravi mravlja vsako leto, na več nego 20 milijonov dolarjev.

Ta mravlja je nedvomno eno izmed najbolj čudnih in najzanimivejših bitij. Čeprav obstoji vse njeno delovanje v tem, da izrezuje iz mladih listov dreves, grmov in zeli majhne koščke, ki niso večji od navadnega kovanca, ter jih prenaša v svoje gnezdo, oplenjuje rastline na ta način tako temeljito, da je postala za južnoameriške agrarne dežele ne samo največja nadloga vseh časov, temveč da ograža ves bodoči gospodarski prostep teh dežel, če ne bo mogoče zaustaviti njenega nadaljnjega prodiranja. Vsi ukrepi, ki so si jih izmislili doslej proti njej, pa so bili brezuspešni.

Gnezda mravlje uničevalke spadajo med najbolj nenavadne in največje živalske zgradbe v naravi. Segajo do 10 m v globlino in imajo širino do 30 m. Milijoni in milijoni živalic živijo v podzemskih predorih teh zgradb, a kadar se spravijo na svoje roparske pohode, sestavljajo vrsto po sto in sto tisoč živali. Šele v najnovejšem času je znanost dognala, zakaj si nosijo koščke odrezanih listov v svoja gnezda. V nasprotju z vsemi ostalimi 5000 vrstami mravelj se ta mravlja namreč ne hrani z rastlinskimi ali drugimi snovmi, kakršne jim nudi narava sama, temveč se preživlja izključno od biserov podobnih izrastkov neke glive, ki jo te mravlje sistematsko gojijo v svojih podzemskih »vrtovih«, to je na odrezkih listja. Te izrastke, tako zvali »mravljijski kruhe«, pa ustvarja gliva le tedaj, če jo mravlje obgrizejo, tako kakor daje n. pr. smreka samo tedaj smolo, če jo ranimo.

Obstoj mravljijskih naselbin je odvisen torej samo od uspevanja glivnih kultur. Samice teh mravelj, ki imajo peruti in postanje 10 do 15 cm dolge, spravijo vsako leto toliko potomk na svet, da morejo z

njimi utvariti nove, do najmanjše podrobnosti izorgnizirane kolonije. Na kakšen način bi bilo mogoče iztrebiti te živali, ki ogražajo celo ogromno deželo? Znanost na to vprašanje še ne ve odgovora, vsekako pa je cela vrsta evropskih in ameriških učenjakov silila klis brazilske vlade na pomoč in poskušala sedaj dobiti način, ki bi Južno Ameriko osvobodil ene njenih največjih nadlog.

Tekma z ovirami na vodi

Skoraj neverjetno je, kakšne spretnosti znaajo danes z dirkalnimi motornimi čolni. Tu se je pojavil dirkač z mogočnim skokom preko neke ovire

ANEKDOTA

Znameniti dirigent Karl Muck je imel navado, ki je spravljala godbenike v obup, da je svoje skušnje vlekel strašno na dolgo. Pri takšni skušnji se je v odmoru, ki je trajal že celo uro, razgovarjal z nekim godbenikom in ga izpraševal podrobno o njegovih družinskih razmerah. Na zadnje ga je vprašal, koliko otrok ima. Godbenik je bil že dolgega odmora sit in je odgovoril: »Koliko jih je sedaj, ne vem. Ko sem pa šel od doma, sta bila dva!«

VSAK DAN ENA

»Sreča, da je večerna obleka! Podnevi bi bila videti že precej oguljena!«

R. Sabatini:

DOTA IN SRCE

Roman

I

PIJANOST

Ko se je Andrej de Mancini zavedel, je ležal neslavno pijan na tleh. Noge so mu tičale pod mizo, glavo je imel naslonjeno ob stol, s katerega je bil padel. Dolgi črni lasje so se mu v strašanskem neredu usipali na vse strani in njegovo zalo mladniško obličje je kmalu dobilo top in prazen izraz.

»Nikar ne bodite hudi, gospod de Luynes,« je rekel z zmedenim glasom človeka, ki mu je omočilna glava še nezmožna, da bi gospodovala jeziku. »Nikar ne bodite hudi zaradi najine nedostojne, siromašne večerje. Nisem jaz kriv, da je bila takšna. Moj gospod kardinal je Jud, če ne po rodu, pa po naturi. Mošnjček ima čvrsto zadržan in rajši bi si dal srce iztrgati, kakor da bi ga odvezal. A prej ali slej mora priti dan, ko jo stric Julij odkuri v Abrahamovo naročje. Tedaj bom bogat in v vas bom lahko pogostil, kakor se spodobi vašemu plemenitemu rodu. Kardinalovo zdravje... vrag naj ga vzame, malopridneža umazanega, ki bi moral biti zdavnaj obešen!«

Odrinil sem svoj stol in vstal. Razgovor se je obračal tako, da ga je bilo nevarno nadaljevati med zidovi Mazarinovega dvorca, kjer so, čeprav je zakonik ni omenjal, še vedno imeli za najstraš-

Človek ne bi verjel: ta čas, ko sem vse osupel in prestrašen trepetal, da ne bi bil kdaj slišal tega neznanskega poloma, je vrli mladenič zmagovalno sedel sredi razvalin in polnil sobo z norimi pijanskimi krikli.

»Tiho, fant!« sem vzkliknil in planil k njemu.

»Tiho, ali pa dobiha kmalu vse domače na vrat.«

In moj strah ni bil neosnovan, kajti preden sem ga utegnili vzdigniti, sem slišal, kako nekdo za mojim hrbtom odpiral vrata. Z burjo v srcu sem se obrnil in prebledel, videč, da se tisto, česar sem se bal, že uresničuje. Može visoke in ponosne rasti v škrlatni halji je stal na pragu sobe in z oholo mrkobo zrl na naju, izza hrbea pa mu je gledal njegov sluga Bernouin, ki je držal v roki svečnik z gorečo svečo.

Mancinijev bučni smeh se je najprvo prelil v nekakšno plašno kokotanje, nato pa utihnil. Z odprtimi usti in steklenimi očmi je zastrmel v jezne strica.

Tako smo nekaj trenutkov vsi molčali, dokler ni rezko in srdito planil kardinalov glas:

»Bravo! Takole torej gospodarite z zaupanjem, ki sem vam ga izkazal, gospod de Luynes?«

»Vaša prevzvišenost,« sem jecljaje začel, sam nevedoč, kaj naj rečem, a že mi je grozeče segel v besedo:

»Poročnala bova tu in še kje, nikar se ne bojte.«

Nato je stopil k Andreju in mu nekaj trenutkov z vidnim studom gledal v obraz.

»Vstanite, gospod,« je ukazal. »Vstanite.«

Urnost, s katero ga je hotel fant ubogati, je bila vredna boljše usode. Mislim, da bi se mu bilo po-

srečilo vstati, ko bi se bil manj podvizal. Tako pa se je komaj utegnul prevaliti na kolena, in ker se niti v tej legi ni mogel obdržati, je padel na trebuh med raztresene črepinje ter obležal, kakor je bil dolg in širok, mrmraje kletvice in opravičbe.

Mazarin, ki je stal pred njim, ga je gledal z očmi polnimi zaničevanja; nato se je sklonil k njemu ter ga obsul s ploho italijanskih besed. Kaj mu je govoril, ne vem, ker ne znam njunega materinskega jezika. Sodeč po burnem poudarku, s katerim je izgovarjal besede, pa bi zastavil dušo peklensku, da kardinalov odgovor ni spadal med stvari, ki jih je sladko poslušati.

Ko sta opravila, se je obrnil k slugi:

»Bernouin, stopite po slugo gospoda Mancinija in mu pomagajte spraviti mojega nečaka v posteljo.«

Nato se je okrenil k meni, rekoč: »Gospod de Luynes, bodite tako ljubezni in vzemite Bernouinov svečnik pa mi posvetiti v moje prostore.«

Dasi je bil ukaz vsej kot vabljuj, sem ga vendar hoče noče ubogal ter z dolgimi koraki in svečo v roki krenil pred kardinalom po hodnikih kakor kak klerik pri Naši Gospe, na tišem slutec, da me pri njegovi prevzvišenosti ne čaka nič kajsi prida.

In nisem se motil. Komaj sva bila stopila v njegov kabinet in zaprla vrata za seboj, je izsul name vso togo, ki je bila nabrana v njem.

»Tepec klavirni!« je zarenčal. »Tako malo ste čislali zaupanje, ki sem vam ga poklonil v nesrečnem trenutku? Mislite, da bi bil pred tednom dni, ko sem vas rešil lakote in revščine ter vas nahranil, oblekel in imenoval za poročnika svoje telesne straže, privolil v tako ničvredno zlorabo?

La lampada di qualità prodotta
nello stabilimento di Milano della
TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

Kakovostna žarnica proizvajana
v Milano v tvornici tvrdke
TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

TUNGSRAM

Posest

Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L. 3.—.

Kupim
gostilniško ali trgovsko hišo,
tudi s posvetom. Ponudbe na
oglj. odd. Jutra pod »Kupim«.
19175-20

Dvostanovanjsko hišo

prodam na periferiji Ljubljane,
z vrtom. Posedovalnik izključni.
V isti hiši oddam enosobno stanovanjsko.
Poizve se: Breg 2, Sečen.
19336-20

Dvostanovanjsko hišo

prodam v centru mesta za
120.000 lir, polovico v gotovini,
polovico pa je možno prepisati
v hipoteko. Ponudbe na oglj. odd.
Jutra pod »Zanesljivost«.
19242-20

Parcelo

v Ljubljani, okrog 1000 m²
veliko, kupim. Ponudbe na oglj.
odd. Jutra pod »Kupim«.
19291-20

Kmečko posestvo

kupim. Krič, Bohoričeva
ulica 5.
19288-20

Prodaj

dve dvonadstropni hiši in
parcelo v najboljši legi
Ljubljane. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
19346-20

Hišico

7x4 m in 150 m² sveta,
prodaj za 15.000 lir. —
10 minut od tramvaja Rakovnik.
Rudnik, nasproti št. 86.
19318-20

Vilo z lepim vrtom
gatačo, v bližini centra kupim.
Ponudbe s točnim opisom pošljite na oglj. odd.
Jutra pod »Zanesljivost«.
19418-20

Enodružinsko hišo

s 4-sobnim komfortnim stanovanjem
iskem. Ponudbe na oglj. odd.
Jutra pod »Lir«.
19417-20

Parcelo, zemljišče,
ali celo posestvo, prodaj v
najboljši legi Ljubljane, mirno, sončno,
usodni plačilni pogoji. Cesta na
Loko 22, Ljubljana.
19396-20

Preselil sem svojo krojaško delavnico
s TABORA št. 13 v FORSTERJEVO št. 42
(zraven smodniških skladišč)

Se priporoča tudi v nadalje
L. PREZELJ, krojač

Enosob. stanovanje
prazno, išče tričlanska družina (odrasli) višjega
državnega uradnika ali pa
opremljeno, katerega gospodar
je za časa vojne odsoten.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Uradnik«.
19298-21a

Stanovanje
trisočno ali dvosobno s kabineto,
opremljeno ali neopremljeno, isčem.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Snažnost«.
19305-21a

Stanovanje
1—2 sob. išče mirna stranka
2 oseb za takoj ali pozneje.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Točnost«.
19323-21a

Kompletno
opremljeno stanovanje isčem
s 1. decembrom ali takoj v centru.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Plačam 2400 lir«.
19314-21a

Stanovanje
2 sob. ali 1 sobe in kabineta
iskem za takoj ali pozneje.
Najemina lahko tudi četrt ali polletna.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Za 2 osebe«.
19368-21a

Kuhinjo

eno ali dve sobi opremljeni ali prazni išče družina
treh odraslih. Pridruži se lahko na souporabo kuhinje.
Damo hrano lastniku ali preskrbimo živila.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Mirne«.
19420-21a

Stanovanje
dveh ali treh sob. isčem. Vzemem v najem tudi majhno hišico.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Profesor — stanovanje«.
19434-21a

INSERIRAJ V »JUTRO«

Sobo odda
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Prodaj
ali zamenjam s stanovanjsko hišo
parcelo, na kateri se nahaja gramozna jama
v izmeri cca 7.000 m², vse v Ljubljani.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Gramoz«.
19480-20

Stanovanje
oddajam
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Sobo, kabinet,
kuhinja, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19329-21

Dva enosobna stanovanja
oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19459-21

Stanovanja
iskem
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

300 lir nagrade
dam, kdor mi preskrbi stanovanje 2—3 sob. kopalnico in kuhinjo, s prilikami.
Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Subot«.
19285-21a

Dva stanovanca
s hrano ali brez, sprejemem s 1. decembrom. Livarska ul. 7.
19376-23

Lepo sobo
za dve osebi z uporabo kopalnice v centru oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19367-23

Sobo
oddam za 3 gospode. Ogleda se dopolnje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19408-23

Opremljeno sobo
za 2 osebi, s posebnim vzhodom v centru mesta, oddam s 1. decembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19362-23

Opremljeno sobo
oddam 1 ali 2 gospodoma. Vhod s stopnic, Ciril Metodova ul. 19-1 desno.
19391-23

Kabinet
opremljen, separiran oddam za 60 lir pri Taboru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19409-23

Opremljeno sobo
lepo, s klavirjem in posebnim vzhodom, v sredini mesta, oddam enemu ali dvema gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19352-23

Opremljeno sobo
veliko, svetlo, z električno razsvetljavo, takoj oddam. Cigoj, Gosposka ul. 10-1.
19393-23

Opremljeno sobo
lepo, oddam solidnemu, stalnemu gospodu. Istotam oddam prazno sobo z uporabo kopalnice brez souporabe kuhinje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19437-23

Opremljeno sobo
lepo, zračno, separirano, oddam boljši osebi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19224-23

Sobe išče
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Lepo sobo
s stropno separiranim vzhodom, išče za takoj boljši gospod, ki pride mesečno samo nekaj dni v Ljubljano. Plača za ves mesec. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Ne predalec«.
19308-23a

Pisarna Volčič
Ljubljancem bi podaril ali posodil revnemu šiscerku brez sredstev eno koco in par uporabljenih snež. št. 42 ali 43 čez zimo. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Potrebene«.
19268-31

Ivan Kacin
izdel. glasovnikov in harmonijev. DOMZALE se nahaja ZACASNO GORIZIA, Via Torrenzi 46. 19357-31

Postrešek
ki je pred par dnevi zvečer prinesel kovčeg in istega postavil pred stanovanje, naj se takoj oglasi pri Viktor Bohinec, Tyrševa cesta 12 (pisarna, dvorišče).
19374-31

Filatelija
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Filatelisti, pozor!
Najugodnejše kupite in vnovčite znamke vseh kontinentov do poslednjih oku pacifiških znamk v knjigar na Janer Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.
20-39

Pravi filatelisti
znamk ne lepijo! Edina in polno vredna znamka je brez prilepke. Zbirajte v vložnih albumih najboljših kvalitete — J.O.E. — ki jih dobite v vseh formatih v knjigarni Janer Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.
20-39

Stroji
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Pisalni stroj
dobro ohranjen, velik, prodam. Pletersnikova 25, pritičje.
19223-29

Kupim
voz z valjarji, 5 m dolg, za vencijsko in sanke za benetški jarmenik (ojnice), 200 m dolžine tračnic z dvema vozčkoma za prevoz dek in blodov. Vse v popolnoma dobrem stanju. — Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Vencijskanka«.
19178-29

Elektromotor 220 V
110 v (izmenični), prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19274-29

Šivalni stroj
z okroglim žolničkom znamke Singer v zelo dobrem stanju, kovčeg in gramofon z 10 ploščami prodam. Kamniška 13, Rebolj.
19361-29

Glasbila

Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Pianino
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Pianino«.
19293-26

Prodaj
dobro klavir in velik gramofon za 2000 lir. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19326-26

Več harmonik
klavirskih, diatoničnih in kromatičnih (tudi otroške), je ugodno napravljen pri »PROMETE«, nasproti križniški cerkvi.
19365-26

Klavirsko harmoniko
in rabljen šivalni stroj kupim. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Plačam«.
19364-26

Klavir — kratek
(Stutzflügel) prodam za 7000 lir. Ogled dnevno od 14. do 15. ure v šiški. Obirska cesta 24, pritičje.
19385-26

Informacije
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Kateri dobrosrčen
Ljubljancem bi podaril ali posodil revnemu šiscerku brez sredstev eno koco in par uporabljenih snež. št. 42 ali 43 čez zimo. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Potrebene«.
19268-31

Pisarna Volčič
Ljubljancem bi podaril ali posodil revnemu šiscerku brez sredstev eno koco in par uporabljenih snež. št. 42 ali 43 čez zimo. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Potrebene«.
19268-31

Ivan Kacin
izdel. glasovnikov in harmonijev. DOMZALE se nahaja ZACASNO GORIZIA, Via Torrenzi 46. 19357-31

Postrešek
ki je pred par dnevi zvečer prinesel kovčeg in istega postavil pred stanovanje, naj se takoj oglasi pri Viktor Bohinec, Tyrševa cesta 12 (pisarna, dvorišče).
19374-31

Filatelija
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Filatelisti, pozor!
Najugodnejše kupite in vnovčite znamke vseh kontinentov do poslednjih oku pacifiških znamk v knjigar na Janer Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.
20-39

Pravi filatelisti
znamk ne lepijo! Edina in polno vredna znamka je brez prilepke. Zbirajte v vložnih albumih najboljših kvalitete — J.O.E. — ki jih dobite v vseh formatih v knjigarni Janer Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.
20-39

Stroji
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Pisalni stroj
dobro ohranjen, velik, prodam. Pletersnikova 25, pritičje.
19223-29

Kupim
voz z valjarji, 5 m dolg, za vencijsko in sanke za benetški jarmenik (ojnice), 200 m dolžine tračnic z dvema vozčkoma za prevoz dek in blodov. Vse v popolnoma dobrem stanju. — Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Vencijskanka«.
19178-29

Elektromotor 220 V
110 v (izmenični), prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19274-29

Šivalni stroj
z okroglim žolničkom znamke Singer v zelo dobrem stanju, kovčeg in gramofon z 10 ploščami prodam. Kamniška 13, Rebolj.
19361-29

Widia ploščice

ali kompletne nože za stružnice, dobavlja iz zaloge Gustav Levičar, Medvedova 14, tel. 47-91.
36-29

Motorne črpalke
gasilske in ročne dobavlja iz zaloge: Andrej Zupan, Celovška 50, telefon 47-91.
37-29

Več šivalnih strojev
specialni čk-cak, za večji obrat, ugodna prodaja Nova trgovina, Tyrševa c. 36.
19292-29

Vrtalni stroj
elektriški, nov, do 25 mm, in transmisijo, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19287-29

Brusilne - Vrtalne
in polirne stroje za obdelavo kovin, lesa in drugih snovi, VERIZNE ZAGE prenosne, na bencin ali stroju.
19287-29

ČRPALKE KOMPRESORJE
vseh mogočih konstrukcij, GRADBENE STROJE, DROBILCE, betoniere, dvigalnice, na bencin ali stroju, dobavlja ugodno in kratkoročno GUSTAV LEVIČAR, Medvedova 14. Tel. 47-91.
35-29

Kupim
dobro ohranjen mesarski stroj za mehanje od 100 do 200 kg. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Novejši modeli«.
19258-29

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Plačam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19355-29

Pisalni stroj
»Triumph«, nov, prodam. Schneider, Tyrševa 58-II, nova hiša poleg pošte.
19306-29

Garnituro
rabljenih mizarskih strojev, prodam v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19393-29

Prodaj
stroj za izdelovanje preganjenih etiket. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »30.000 lire«.
19429-29

Elektromotorje
vrtalni tok 2, 3 in 5 PS, dobro ohranjene, kupim. — Ponudbe s ceno na oglj. odd. Jutra pod »Elektro«.
19426-29

Živali

Belega špica
1/2 leta starega, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19456-27

Izgubil se je
mlad rjavi pes, precej velik in rejen. Prosim najditega, da ga vrne proti nagradi: Sv. Petra cesta 48, pekarnja Fauer.

Zajce
bele ovčarke, dober čuvaj, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19465-27

Dve kozi
prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19379-27

Živila

30 hl vina
belega, medliškega po 4,50 lit. franko Metlika takoj prodam. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Dobra kapijaca«.
19422-33

Razpis.
Splošna bolnišnica v Ljubljani kupi: 15.000 kg krmilnega korenja 1.000 kg kolerbe 10.000 kg krmilne pese 5.000 kg repe 500 kg ohrovtov 10.000 kg zeljnatih glav. Ponudniki naj se javijo med 9. in 15. uro ekonomickega zavoda.
19468-33

Sadje

Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Jabolka
nekaj tisoč kg. ugodno napravljen. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
19238-34

Ženitve
Beseda L. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Samostojen obrtnik
srednjih let, zelo simpatičen, želi resnega znanstvenika z dekletom ali vdovo v starosti 25—30 let. Samo resne ponudbe s polnim naslovom in sliko na podružnico Jutra v Novem mestu pod »Dobrostrčna«.
19244-29

Redka prilika!
30 letnemu agilnemu inženirju trgovsko nabraženemu gospodu se nudi prilika, da se seznanj s isto tako gospodično, ki poseduje svojo trgovino in dom na dželici. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Lep dome«.
19375-25

Upokojeno dekle
želi poznanstva enakega, starejšega, resnega gospoda (vdova) zaradi mojih. Grem za gospodino. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »Penzija«.
19382-25

Tovariša
poštenega, do 45 letnega, želim spoznati zaradi žene. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »30 letna«.
19453-25

Samostojen obrtnik
mlad, poroči gospodično, mlado in pošteno. Ponudbe na oglj. odd. Jutra pod »19—24«.
19476-25

ZAHVALA

Ko sta nam umrla naša srčno ljubljena soproga, očeta, brata in strica, gospoda

dr. STANKO LAPAJNE
univerzitetni profesor,

VLADIMIR LAPAJNE
profesor,

smo prejeli toliko iskrenih izrazov sočustvovanja, da smo dolžni vsem izreči našo toplo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo zdravniškemu zboru ljubljanske klinike z univerzitetnim profesorjem g. dr. Lušičkim na čelu, č. sestram, stremžnemu osebju in vsem, ki so lajšali naša predragima težke dneve bolezni. Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancom za častno spremstvo na njuni zadnji poti, gg. rektorju ljubljanske univerze dr. Milku Kosu, dekanu dr. Henriku Steski, profesorju Francu Grafenauerju in J. Namarju, zastopniku visokošolskega dijaštva za iskrene in tople poslovilne besede, za izrazne spoštovanja in ljubezni. Posebno zahvalo smo pa dolžni akademskemu pevskemu zboru za lepo ganljivo poslovilno petje.

Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 24. novembra 1941 ob 9. uri v trnovski cerkvi.

Ljubljana, dne 23. novembra 1941.

Lapajnetovi

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob nenadomestljivi izgubi naše prelube mame in stare mame

Marije Šarabon

jo obsuli s cvetjem in jo spremili v tako velikem številu do groba, se najprisrčneje zahvaljujemo.

LJUBLJANA, dne 22. novembra 1941.

Šarabonovi

ZAHVALA

TVRDKA IVAN KLUN IN TOVARIŠI naznanjajo žalostno vest, da je danes preminul gospod

Andrej Podboj
(p. d. Cene)
soustanovitelj opekarne in parne žage

Pogreb pokojnika bo v nedeljo, dne 23. novembra ob 15.30 na farno pokopališče v Hrovači.

Ribnica, dne 21. novembra 1941.

Ivan Klun in tovariši

ZAHVALA

Umrla mi je ljubljena mati, gospa

FANI RUPNIK
trgovka

Pogreb nepoznatne pokojnice bo v nedeljo, dne 23. novembra 1941 ob 3. uri popoldne z Zal — kapele sv. Frančiška — na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 21. novembra 1941.

GLOBOKO ZALUJOCA HČERKA HELENCA

ZAHVALA

Umrla je danes naš ljubljeni očka, stari oče, ded, gospod

Andrej Podboj
(p. d. Cene)
tovarnar, posestnik in gostilničar

v 84